

LES TROBES
EN LAHORS
DE LA
VERGE MARIA

Mil. CCCC. Lxxiiii

Les obres o trobes dauall scrítes les quals trac
ten de labors dela sacratissima verge María
foren fetes e ordenades p los trobadors dei⁹ e
en cascuna deles dites obres scríts r̄sponents a
una sentécia o sería d̄l mes prop insertal llibel
o cartell ordenat p lo uenerable moss̄ Bernat
fenollar preuere e domer dela Seu d̄la insigne
Ciutat de Valencía de manament e ordinació
del Spectable senyor frare Luis despuig Me
stre de Muntesa e Visfrey en tot lo Regne de
Valencía Lo qual senyor com adeuot dela uer
ge María posa en la dita Ciutat de Valencía
una Ioya a tots los trobadors a onze dies del
mes de Febr̄ Any d̄la nativitat d̄ nře senyor
Mil. CCCC. Lxxiiii. ço es bun troç d̄ drap
de uellut negre apte o bastante p bun gípo qui
mils lobara la uerge María en qual seucl len
gua la qual Ioya per adir en aquella fonch lo
dit dia posada en la casa d̄la cōfraría de sant
Iordí dela dita Ciutat e Iutgada a. xxv. del
mes de Mars del dit any Lo tenor o sería del
dit Cartell es lo mes prop seguent.

LO CARTELL.

Lalta sens par / bumil verge María
Reyna del cel / deessa triumphada
En loch tan ait / es altament puíada
Que deu tot sol / l porta maioria
Angels e sants / latorguen per senyora
E leternal / per mare la confessà
Los del ífern / temor gran li presenten
Yls peccadors / refugi la reclamen

Que sia tal / may lengua dír poria
Tots a quells bens / de ques troba dotada.
Sols es son fill / Ihesus qui la lobada
Que lo restant / iames bi bastaria
Mas puix deuots / li som de cor bi pensa
Perque dingrats / no reportem la colpa
Teniu per cert / que mils labor li done
Haura de guany / bun bell gípo de seda

Sant Jordí uol / la sua confraria
Quels debidors / attenguen per posada
Lo iorn onze / apres sollempnitzada
La puritat / de nostra mare pia
Iutges tenint / de gran magnificencia
Lo Cabiscol / dela Seu molt insigne
Yab don Iohan / de proxida lo noble
Moss Luis / de castellui magnificb

gau b̄i tots / senyors per aquel
monrant si ḡ plau / tant bella siti
En cobles cinc / endrcça o tornac
Lengua yestil / lo que plasent vo
Que per labor / dela senyora no
Dona lo pris / deuotament e pro
Lo reuerent / senyor molt specta
Digne visrey / e mestre de munteia

Frare luís despi
Mestre de munte
Visrey en lo regn
De valencia

Resposta del noble don iordí sentelles
tirant ala icya en labor dla jöge maria

De fe damor / la mes encesa flama
Mare de deu / en lo cel noua dea
Los angels bons / corren a vostra fama
Lo paraís / nouellament senrama
Deu ísenit / de vostra carn farrea
De rich tresor / portas etern cabal
Neta de crím / ni menys pogues peccar
Cambre del fil / el vos poch preseruar
Taca nous fes / peccat original

Mena deflors / incomperable rosa
De virtut flum / escala lum e vida
Dels reys lo rey / quant vos pres en esposa
Verge rastas / sanctificaday closa
La pura sanch / ab lo verb ses bunida
De qnes segui / nostra redempcio
Morí la mort / obras de salut pont
Manna suau / mana de vostra font
Vexel sencer / de tanta vnio

Dels Ceraffins / pus gran intelligencia
Enteniment / mes alt que dels proffetes
Lamor que te / la increadascencia
Ea quels secrets / dela veraxistencia
Vos son vberts / princessa de perfetes

Deliberant / deus pendre vostre vel
Donaus lo que / pot dar les perit sant
La trinitat / vos illumina tant
Quel vostre nom / alegria tot lo cel

Oplenitut / de caritat eterna
Tot quant obras / son actes meritoris
Morint ihesus / fos de dolor sisterna
Timo segur / ab quel mon se gouerna
Kiu per regar / los deserts purgatoriis
Archa de pa / colona de gran fe
Vos preueniu / de merce les fauors
Mare de tots / o excelent recors
Lo mon perdut / vostre pilar soste

En pus alt loch / d'excelça monarchia
Maior dom sou / en lo gran cel de viure
Gloria laus / canten ab armonia
Angels e sants / e tota gerarchia
Mira en vos / lo que nos pot escriure
Plena de dons / e de bens gratuïts
Imperadriu / pel inmortal tresor
Objecte clar / eminent esplendor
Copios past / dels eternals conuïts

Tornada

Reyna gran / remey dels aflligits
En fer vos tal / mostra deu son poder
Per atal fi / millor no⁹ pogue fer
Delit segon / sobre tots los delits

Resposta de mestre corel
la ab ríms estrains en la
bor dela verge Maria / ti
rant ala loya

Terme perfet / del etern consistorí
Goig sens tristor / de nostra uida trista
Vos sou lestel / per qui lascura boy ra
Ha pres bandeig / daquest mon y dolatre
Ver deu mostrant / uestit de nostra sarga
Guiant uos deu / per una dreta fenda
Passas lo port / sens pagar a lentrada
E mostres uer / que stant dins lo sepulcre
Lo uostre cors / nunques pogue fer cendra
Lo qual viuint / mataua tots los uermens
Puys era carn / daquell qui ans del segle
Vos elegi / per que li fosseu mare *

Díns bun instant / sacaba lo retaule
Pus net quel sol / de vostre cors insigne
Usant de seny / fes vot serieu verge
Adeu scruint / de frescha noua fruyta
Díns en lo clos / de vostra mare casta
Partint lo cap / de Satanas en peçes
Verge filas / adeu la vestidura
Ab que vençent / cobmate lo diable
Deu vostre fill / tingues díns en la claustra
En gran repos / dormint en vostres liris
Ab tal delit / quey redosa nou mesos
Per vos passant / com raig de sol per vídre

Vida dels morts / dels esmortits alquermes
Pa de salut / adeu vos donant vida
Del oricnt / vos feren homenatge
Senyors e Reys / del mon princeps illustres
Mírant lengast / ihesus en vostra falda
Adoren vos / mare de deu e filla
E vos humil / sens fel coloma y tortra
Lo fill portas / circuncis en lo temple
Per des liurar / lo mon dela ley morta
Apres fogint / lo fogís en egipte
Ab tal dolor / que nostre cor vol rompre
Veureus fogir / ab deu verge partera

Ab greus trebals / lo tingingues prop lo cayre
ffuiant cosint / passant la viba pobra
Don meresques / que fos Vostre subiecte
Aquell deu gran / que tot lo mon gouerna
Vos lo tornas / set anys apres lexili
Eia fadri / lo perdes et iudea
Cobras lo prest / ab tal obediencia
Quen natzaret / se mostra lo pou fondo
Don ihesu crist / ver deu portaua lay gua
Per fer feruey / a vos nostra seny ora
Y en lo conuit / li fes cuytar miracles
Don clar se veu / nunque⁹ dona repulsa

Tingue record / clauat en mig de lades
Deu vostre tot / de vos al peu del cedre
Per tot lo mon / residis en persona
Passant turment / maior que tots los martre
Com no moris / fon singular miracle
Quel vniuers / tot se deuia perdre
Sentenciant / lo iutgen contumacia
Mas al terç iorn / vos entra dins la cambra
Cobrat les malt / de vostre bell vericle
Morta la mort / lo ves sobre los nuuols
A' cel volant / per quens paras cadira
Tenint als pens / los geraffs per estrado

Tornada

Deu anys e dos / dels a postols maestra
Deu vos deixa / per quels fosseu refugí
fins que puias / tenint en la ma eptre
Alt sobre els cels / passant lo mes alt cercle
Ab cors pus clas / que relluent caruoncle
Emperadriu / sient ala part dreta

De moss Bñt fenollar / preambol
drecat al spectabse senyor frare
Luis despuig / mestre de Mûtesa
e Visrey en lo Regne de Valencia

Mirant senyor / de molta reuerencia
Laltay bumil / que tots los sants auança
Quât pren renom / en aquell puig de França
Egran labor / en lo puig de Valencia .
Vist per semblant / de xatiua lo puig
Puixar la molt / ab lo puig de Muntesa
Don mestre sou / molt espectable puig
Senyor Visrey / puixat per sauiesa .
Ab gran rabo / sobrel puig la puïau
Puix es dels puigs / al puig mes alt puïada
Yo flach puiant / si puge tal puïada
Puig per lobar / la que vos puig lobau

Respon sols per honor en
labor dela verge María
Puix deu iames /les gracies nos dona
Que per les mans /verge de vos no passen
Vença yous prech /los vícis que mencalçen
Illuminant /lo meu tan fosch entendre
Vos dela mar
E stel molt clar
E per homil /tan digna de corona
Que tots los sants /per sempre qne⁹ lobassen
Seria poch /als merits queus exalçen
Puix l'incompres /haueu pogut compendre.

O flor de llix /per l'angel saludada
Deu concebes /fen uos daquell seruenta
E sens dolor paris /de qui sou filla
Verge restant /per virtut del altisme
Tan dignament
Prebeminent
Que gouernau /la machina creada
Mare de tots /e mes que tots contenta
Sens uostres prechs /uostre fill nons afilla
Vos sols caufau /quens done son regisme.

De paradis /sou vos la dreta scala
Lo cel poblant /reparau la rubina
Eual perde /uos lo guanyas per merits
Euall tancha /e uos obrís la porta
Que sou la clau

Da quest palau
Hon deu Ihesus /ab si tant uos eguala
Que son voler /ab lo uostre saffina
Ni basten may /los nostres grans demerits
Perdre tal loch /si uos nos feu escorta

Alta sens par /lo fill vos debifica
Puix uostre grau /los angels sobre munta
Tant solament /desser deu sou exempta
Tot lals premu /de uirtuts com lo centre
Dels sants maior
Ab gran fauor
Lobaus lo mon /lo cel uos glorifica
Linfern uos tem /tant sou ab deu coniunta
De uostre cors /rebe Ihesus lam prempcta
Vos lengendras /bell homen digne uentre

Mare de deu /dels angels alegria
Font de saber /dels apostols maestra
Pilar dc fe /dels martres sants deuifa
Flor odorant /deles vergens bandera
Tenint regnat
De pietat
Penas de mort /quant uostre fill moria
Cambre de goig /del cel bella finestra
Vos sou virtut /quels vícis tots abifa
Merit guanyant /entot quant fos obrera

Endreça

Pura del tot / vostra vída tal era
Que may pecar / poguen neguna guisa
Ab tals labors / lobra mía poch destra
Auos endreç / homil verge maria

Respon mossen ffrancí de
Castellui en ladors òla jge
Maria tirant ala ioya

Mare del fill / al qual sou uera filla
Empelt nouell / florint fruyta nouella
Dau nos espill / dcla lum queus espilla
Per bun dír bell / de uos flor sempre bella
Nous deman tall / quey guale tan gran talla
La qual recull / mes quel cel no reculla
Mas yo no call / bi veig quel meu dír calla
Hi quát mes vull / menys dich p molt q vulla

Delarbrenteib / de uida uos sou rama
Quens auiuau / portant deu que lom rema
Reína del cel / sol ell pot ser vos ríma
Car nostra veu / tostems seria roma
Fundada sou / en monts florits de rama
Lalunals peus / quades cya des rema
Fenix estram / ab vos uegu no ríma
Donchs que9 díra / lom qui ve pech de roma

Virginal ros / bi molt reflagant rosa
Deu ba despes / per vos tan gran despesa
Quen vostre clos / mes gracia troban closa
Qualtri nobattes / ni apresdeu nes p⁹ atresa
Donchs flor dellis / de se columpna llisa
Qual millosr vs / del que lobar vos vfa
Qual bon auis / si amar vos nons auifa
Qual mes confus / que dir vos may confusa

Oclara font / que de continuu mana
Bens infenits / e iustament los mena
Vos nos saluas / dela plorosa mina
En quens llanca / v nauciosa mona
Vos lo manau / aquell senyor que⁹ mana
Descobebis / la v eu delalta mena
Vos deiunas / contral satan quens mina
Ara paschau / ab deu la dolca mona

Deu son batut / bi vos en ell batuda
Content penat / vos contentay penada
Efon tan sabut / que vos per ell sabuba
Ni haueu errat / ni fer pogues errada
Per tal recort / deu que tant se recorda
En lalt conuit / de ses mans vos conuida
Hi ab dolç acort / dc mes bens vos acorda
Que no ha partit / en la restant partida

Del altar sant / vos santa vos sou lara
En quadoram , lo forment de vost rera
Daços yrat / lo diable quins yra
Per ques vençut / de vos en aquellora
Vos lo vences / hi tant bel venceu ara
Deffenent lom / qui daquell sobrat era
Vos límitau / la sua cruel ira
Vos soccorreu / lo peccadoc si ora

Deu per bon alt / domil vos fa tan alta
Quel fill beneit , concebeu vos beneyta
Per bun tal salt / natura humana salta
Tant quel maleit / no la te pus maleyta
Deu vos ha let / ans dels segles eleta
Es vos d'cuot / hi vos del molt deuota
Deu es perfet / hi vos per ell perfeta
Vostres lo vot / en lo cel quant si vota
Tornada

Sol clar e net / verge mare molt neta
Lumanal cot / deu no vestí ni cota
Fins hauer fet / vos reyna tan ben feta
A qui per dot / espous y fill se dota

Ell mateix moss^f Francí de castelluí
caualler per honor dela Ioya en labor
dela þge María en ley gua castellana

Del gran redemptor / madre bí esposa
Consuelo reparo / delos peccadores
Del muy soberano / espiada rosa
En quien el eterno / se buelgua e reposa
Meior delas buenas / yan delas meiores
De díos alabada / si poco te alabo
Sí mí lengua estando / el tu lobor corre
Yo bien lo comienço / mas nunqual acabo
Quen prender lo arte / por legar al cabo
Es querer fundar / babilónica torre

Amiga de díos / en cel siglo creada
Y antes que nacieſſes / por dios escogida
Nasciendo nel uentre / nuncha manzillada
Nasciendo nel mundo / muy glorificada
De todas uirtudes / toda guarnecida
Pues todos tus actos / por siempran merecido
Y íamas ceſſaron / tus obras perfetas
Ia nos marauilla / si tanto has subido
Que todol restante / de dios has uencido
Angeles mil / patriarquas profetas.

Palma apres flor / talamo nuue luna
Templo gozo vida / se Inc y luzero
Cedro nardo mirra / persona comuna
Cent mil sō tus nombres / mas tu sín par vna
Sín par bí segunda / despues del primero
El qnal encarnado / de tu carne pura
O quant pura alma / quant santa feria
Pues bien ala dretxa / de dios te figura
Dauit rey profeta / maguer creatura
Viendol creador / que datí naſcria

Que viera despues / el gran cuangelista
En ver te corona / delas dotze estellas
Que vieren los bonos / que mas viol salmista
Viendo que fallias / aurora preuista
Aetxar las teniebras / con luç bí vencellas
Luç dela qual sabes / lo mutxo que sabe
Luç dela qual puedes / todo quanto quieres
Luç dela qual gracia / iamas no te cabe
Luç dela qual sola / pienso que te alate
Pues otri desir / no podria qual eres

El sol eres tu / do fižo dios estancia
De quien el esposo / lucido saliera
Mas virgen dexara / ni vergen constancia
Passando per ella / diuina sustancia
La qual ningun danio / iamas consentiera

Pues tu madre vírgen / tu vírgen donzella
Tu vírgen prenyada / tu vírgen parida
Tu la melezina / de nuestra querella
Tu sola y tu figo / fuestes quitos della
Mas el y tun el / la pagastes complida

Endreça

Delos patriarchas / descada estrella
Dangeles ornada / de santos seruida
O quan sobre todos / díos te crió bella
Quel nouiendo madrc / ni tu siendo aquella
Del fueras abun / la mas alta y lucida

Resposta / de mossen barcelo
Caualler / per la loya en la
bor / dela verge Maria

Obriu obriu / senyora vostres coffrens
Del tresor gran / que deu vos ten comanda
Feu namí part / puix de vos may festancha
Fer nos grás bens / quen vos p tostéps brollen
Y tendres forc / armat dc vostres launes
Que son dacer / que iames se pot rompre
Y passare / deuant lartellaria
Puix de virtuts / teniu foriat lo ceptre

Dalt en lo cel / esta sey tan lestrado
Ques de persi / en quarta lerarchia
A quella ques / mare de deu hi verge
Mes alt son fill / los sants prop de ses faldes
Per mantell sol / la luna per catissa
Recolzadors , euangelistes quatre
Vestida dor / destelles gran corona
Varietats / de dignitats per cercle

Tal vos forga / que no prenint la forga
Ihesus de vos / foreu feta sol feny x
Tots ho cantam / tots iorns en nostra s'gleya.
Puix vos crea , mas altan lo principi
En ser homil / tan baxa⁹ volgues metre
Que lo mes alt / de vos feu tabernacle
Per bun parlar / que d'gues f'iat muchí
Vos abonbra / la virtut del altisme

Gustau de deu / lo quels angels no gusten
Per que ab ell / de vos baueu fet mescla
Y quant morí / daquella mort tan aspra
Vos ne perngues / dins vos la part enegra
Procurador / detot luniuerc⁹ poble
Vexell de fe / caualler in uencible
Beus es degut / de força real ceptre
Puix prop la creu / morir ves lo Messies

Vos conuersas / de virtuts círcubida
Del enemicb / nunqua9 tempta lexercit
Tot quant tingues / p deu donas a pobres
Quant no tingues / donas per lo phisme
Vos exercis / actes de tan gran merit
Que res no fes / que no fos sant misteri
Gran cosan pren / lo quescriu vostra Vida
Mes fes que tots / los sants de vida santa

Tornada

Mare de deu / lo pes de mes grans colpes
Ma derrochat / ferint mab mortal fletxa
Yo so ben cert / no seran res mes naffres
Sim dau lexarm / que tots los tristes exarma

Ell mateix mossen barcelo caualler
per honor dela Ioya en labor dela
þge Maria en lengua Castellana

O virgen santa senyora
O madre de dios yfia
Senyora por quien agora
Ell alma ques pecadora
Tu remedias su fatiga
Tu delos tristes consuelo
Delos errados auiso
Tu fiziste abrir el cielo
Que cerro lantigo aguelo
Tu nos diste paraiso

Virginitat / tan entera
Es cosa qua dios le plaze
Mas humildat fue tercera
En que la falta primera
Para todos se dessaze
Creaday la permanencia
Sin obligacion ninguna
Tienes adios en presencia
Iel ati en reuerencia
Do ni si guala ninguna

Dios que bien pudo fazerte
La mas alta ia lo fizó
No dexando de querer te
Y de siempre obedecerte
Todo lo que quieres quiso
Tu como adios leadora
Tu como la madre le manda
Tu como amor lenamora
Y tu del seruey seny ora
Nunqua lamas te desmanda

Tu miedo del enemigo
Priuado / del bien eterno
Tal Vida tiene contigo
Que si tu nombre le digo
Fuiendo se Va linferno

Nunqua lamas allego
Ati lamas d'na luega
Quando pudo dar te dio
Aquel dios que se vestio
De tu sangre y de tu ceda

El sol sin color temblando
Triste la lunay escura
Tu cerca la cruz lorando
Tu con effuerço estorçando
Quien nuestra salut procura
Tu que la fe recibiste
Que stava ya por el suelo
Tu triste la recogiste
Tu muy alegra ladiste
Tu nos fazes ver el cielo
Tornada
O reyna muy enxalçada
Con dios tu fiío lucido
Sin mi dezir fagorada
Por no tauer bien loada
Perdon y mercet te pido

Resposta de mestre alcanyis, mestre
en medicina en labors dela verge
Maria per la joya

Per vos loar / he mester vostra força
Redundant font / de gracia complida
Al quig dona / dignitat infinida
Me comanau / puix pres de Vos l'escorça
Parlant ab ell / fent me vos la drecera
Lenteniment / restant illuminat
Aiuda sent / de vos quant son contrat
Car yo sens vos / en peccats me Perdera

Vos concordau / transendentment e uera
Ab Ihu crist / de tot peccat discorde
Per tant ab Vos / non pot esser concorde
Original / ne dalguna manera
Per que mellor / no pot ser creatura
Que diuinal / don peccat no rebeu
Emes que sou / Vera mare de deu
Si com no pot / esser millor natura

Deu be pot fer / racional factura
Ela rabo / clarament po demostra
Eproduir / auos senyora nostra
Ecal poder / en Vos fer se apura
Don se conclou / peccat auos no plega
Instant algu / de tot lo Vostresser
Quispeculant / daçó no trobal Ver
Baix esperit / o superbolencëga.

Vostra virtut / gracia no denega
Aqui la vol / e voler cascuu vulla
Qui seraquell / qui vostre proces culla
Quab rabons grans / ben Instrubit no crega
Quaxí com deu / a no res fa concebre
Ell Influint / lo creat e noscas
Concebre9 feu / lo seu fill qui saluas
Glorificant / tots los quil volen rebre •

Per mellor fi / que tots podem percebre
Adeu plague / fill resultas comu
Dell e de vos / en supposit tot hu
La deytat / sens minuar ni decebre
Los atributs / altres quen deu han forma
Cascu per si / vostre fill Informant
E per aquell / tots creats acabant
Lo qual per vos / lo deformat reforma

Tornada

Vostra bondat / tant abdeu se conforma
Que pur creat / no pot ab lo creant
Proporcio / tenir mes acordant
Detots creats / vos sou complida norma

Resposta de mos^f Iohan de nagera p^ruere
en labor d^ala p^rge maria p^r honor d^ala loya
Molt mes quespectable / senyor virtuos
Emolt reuerend / mestre de Muntesa
Visrey militissim / dir vostres labors
Vostra bona fama / vos diu qui sou vos
Emolt mes los fets / e no menys lampresa
Ve nint a lobar / la mare donzella
Daquell redemptor / de tota natura
Iames deu crea / tant noble persona
Hunint aquell verb / fet carn dins son ventre
Per qui som bunits / en pau sempiterna

En lanima nostra / los nostres factors
Noy han res obrat / sino sols laltisme
Aquells sentitolen / pares e senyors
Per la senyoria / que tenen del cors
Pagam per lo tot / lo cens e luisme
Mes deu elegi / a vos per dcessa
Del sant esperit / apres fos requesta
Ihesus vostre fill / esperant resposta
Apres que digues fiat / se feu home
Lo verb eternal / fet carn de carn vostra

Lo vostre sant temple / bun sol gra de mill
Lames lo pogue / temptar creatura
Mes deu com llinte / mirant vostres spill
De vostre linatge / volgue tenir fill
Que tot fos de vos / e dell genitura

Vostres mundes sanchs / e fantes paraules
En bun sol moment / tengueren tal força
Que deu se buní / ab vostre pur balsam
Donchs més se pot dír / que sou de deu mar
Que dona del mon / del fill ques partera

Senyora dels angels / Regina del cel
Lum guia del mon / vos fes medecina
Guarint aquell tuxech / amarch com afel
Que per la gran víbra / ab lloure de mel
Tots erem fiçats / posats en rubina
Vos sola tingues / la Infançonia
Etot lo refcat / per rembre la tara
Eteniu lenguent / que monde les taques
Per tant lo qui vol / sens vos aiutorí
Iames trobara / vberta la porta

Donchs cesse la ploma / lexem lo paper
Eloheus aquell / qui9 ba tal creada
Que totes les lengues / libres ni saber
Son bun gra darena / al vostre valer
En pochs metres donchs / com sereu lobada
De vostres virtuts / sen fa breu sumari
Quey digua cascu / en soles cinc coples
Mas com se pot fer / abans posariem
Lay gua dela mar / dins una cistella
Que vostres valors / posar ental nombre

Tornada

Abans quel mon fos / per deu fos eleta
Perque de sos bens / fosseu despensera
Prenent vostra carn / assí tant coniunta
Dequant fer volgue / vos feu la senyora
Edonchs qui pot dir / ental sement tacha

Endreça

Plena de tresors / e dons in effables
Mes plena de deu / equí9 pot compendre
Noy basten los cels / molt menys tot lo segle
No sois per a vos / sou molt mes que bella
Mes als mirados / sou pur esmaragde

Resposta del honorable e discret en
berenguer cardona notari en labor
dela verge Maria tirant ala Ioya

Sagrat vaxell / archiu sobreycellent
Sentits humans / no basten ne sciencies
A recitar / vostres grans excellencies
Fent ne report / o dictat competent
Si vull rimar / del que9 sent insignida
Sera ffegir / gota day guanla mar
O díns gran foch / hauent flama sens mida
Per fer augment
Hun petit plech / de busques aiustar

Los vostres dorts / fils vull especular
Especulant / me fall tota sciéncia
Scient nom trob / ne tinch esperiència
Esperiment / no se per veuren clar
Quels atributs / vostres incomprendibles
Sobrezellint / tot sentit fatígos
Saber huma / los prengua dedubibles
Per metren rím
De grau en grau / segons hauen fet vos

Noy ha repar / anostres greus errors
Solincarnat / en vos restant puncella
Noy ha remey / sol part de marauella
Que vos parís / Infantant sens dolors
Noy ha consol / ne res que iustifíque
Sol concebut / perqueg humilias
Noy ha socors / axi prest mundifíque
De tot exces
Si nos daquell / sol que vos alletas

Vos sola sou / que mill crím soportas
Vos sola sou / neta de tota colpa
Vos sola sou / quel peccat vos descolpa
Vos sola sou / que la fe conseruas
Vos sola sou / preccellint totes dones
Vos sola sou / mare de tots los fels
Vos sola sou / bona sobre les bones
Bonificant
Vos sola sou / que dreçau nostres zcls

Lir transendent / que regiu en los cel s
En los trons alts / portant reyal corona
Hon pietat / a vos prest sabandona
Desuenturats / seran vostres rebels
Car gouernau / tots los fets ab aqueta
Elo iutgant / vos es prest obehir
Desfallent donchs / aquesta preeleta
Agenollats
Deuotament / vullam semper seruir

Tornada

Mare de deu / que de tots críms sou treta
Aquest seruent / qui nos pot contenir
Donau líssforç / que los vícis obmeta
Y ab ver ítent
De sos peccats / se puyxa penedir

Endreça

Iutges galants / per be que yom sotsmeta
Nom denegueu / per lo meu pobre dir
Si la líquor / gustar volreu molt neta
Del meu dictat
Assaboríu / quell laus fara sentir

Lomateix berenguer
cardona notari ala honor

Mare de deu / eternalment prepista
Tal qual buy sou / e per semper sereu
Que⁹ procreba / segons quels cels se, veu
Lo deu immens / daquellaternal vista
Donchs qui dir pot / del qui feu lignocencia
Qui sonch primer / vos compres lo mal fet
Per be priuas / de tant de benifet
Lurs successors
Es aquell do / prexcellent d excellència

Sinderitzant / aquella preciència
Daquell deu gran / qui tal vos ba preuist
Que res no⁹ tolch / de quant en vos ha vist
Nes poch mudar / ne causar differència
Que sostenir / nos pot ab ver semblança
Qual seuol call / qui rabon l'altra part
Nes deu rimar / quab la rabo sa part
Que⁹ pogues fer
Acort algu / tan vil desconfonança

Qui víu tan ceb / ques prengan tal paranca
Puix vos coneix / que sou tan singular
Ne quel Ihesus / sen volgues encarnar
Quel vil Satan / vos pogues fer vltranca

Nes presumir / quel verb bastis sapasta
Sino de sanchs / nets esens peccat
Donchs qui pot dir / quaiau participat
Lo vil insult
Quen general / atot lo mon deguastra

Obriu los bulls / si lo saber no9 basta
Per que mireu / lo grat sobrexcellent
Del qual feu dot / lo deu omni potent
Auerge quant / lanima lis embasta
Que no Permes / que vengues sots la vena
Del exces vil / ques diu original
Que priua tots / quants som en general
Mas exercint
Actexcellent / que9 feu del do grat plena

Leuau leuau / senyor dels bulls la bena
Perque veurcu / en clar atotes parts
Eno tingau / los bulls axin laçats
Mas que guardeu / com fal quis desenbena
Yenclar mirant / de quant es graciofa
Com meresque / verge per ser humil
Per meresser / daquell deu tant gentil
Que sol moment
Nos pot trobar / del peccat viciofa

Tornada

Reyna dels cels / verge molt piedosa
Ans ingratis / puix vos som recorrents.
Edel peccar / que fent / vers penidents
Feu que tingam
En los cels alt / gloria luminosa

Resposta den pero pereç notari
en la hor dela verge Maria ala loya

Qui satraueix / vostres labors comptar
Reyna del cel / en vos la excellencia
Prou no atten / ni menys la gran clemencia
Qui malla tem / enpendre tal gosar
Del vell Adam / qui reparas la colpa
E per humil / portas nostra salut
Esson lo mon / de vicis ia vencut
Edel Satan / qui tots iorns nos incolpa

Enles virtuts / eroyques nadant
Passas lo golf / daquest peregrinage
Ni de peccat / sentir pogues ultrage
Entot quant fes / vos sola meritant
O quant sobras / la dignitat humana
Ans que naixques / deu / vos santifficha
Magnificant / al qui magnifficha
Minerua gran / e Nimpba de diana

Sarra Iudich / Ester Abigabil
Nocturnes son / en vost refguard aquestes
E que dire / de tots los sants les gestes
Vos excelliu / engracies deu mil
Adreta part / de deu portant corona
Dels dotz estels / qui sant Iohan escriu
Lome per vos / en paradís reuiu
Quiti del foch / qui als mals no perdona

Lenginy del alt / daquell pus sauí rey
Nil primer hom / ans de cauren los lacos
Ni sant Iohan / de Ihesus en los braços
Tant no sabe / o lum de nostraley
Los alts secrets / de deu sentiu totora
Angels esants / vencent de caritat
Creada fos / en sumia puritat
Estel de mar / e rutilant aurora

Verge parís / aquell sol resplendent
Deu infinit / rebent gracián finida
Eternalment / del etern elegida
Terme perfet / del verb omnipotent
En vos sateny / tota perfecció
En peradriu / de paradís e guia
Ni may falliu / al qui de vos confia
Mare de tots / espill de quant es bo

Tornada

Reynaccellent / suplich no misreu no
Lo meu fiach dir / mas quin voler lo guia
Mes plabent fon / mealla de soffia
Quel temple dor / del gran Rey Salamo

Resposta den Iohan verdauxa
notari ala Ioya / en labor dela
verge Maria

Pont del gran cel / de parabis escala
Verger tot sol / enclos de paret noble
Vos nauegas / aquella richa bala
Del gran tresor / obrat dins vostra sala
Don se paga / rescat de tot lo poble
La fertil nau / portant lo pa de vida
De terres luny / del cel Imperial
Vos fes finit / al Infinit sens mida
Preconitzant / ab gran publica crida
Lo gran repos / e pau vniuersal

Tan alcament / alcas de fe lantena
Quant Gabriel / vos porta lambaxada
Que consentint / obris dels cels la mena
Deu concebes / en clos dins vostra cena
Don pres la carn / de vostra carn sagrada

Vos esperas / ab ferma esperança
L'eternal Rey / ver deu by vostre fill
Vos lo parís / de vos pres la senblança
Mare lí sou / bi verge sens dubitança
Lum deles lums / bi clarciant espill

La caritat / dins vos fonch tan Intensa
Quel fill de deu / qui tot lo mon amanta
Contenta fos / que ab dolor Inmensa
Per fer liberts / als catius de remença
Sofferis mort / ensemps hí pena tanta
De vos morir / ab voluntat molt ferma
Prompta⁹ mostras / si fos estat mestre
Vostra dolor / ental grau se reffirma
Pus excellent / a vos martir conferma
La nostra fe / tenint lo grau primer

Tempranca gran / vos tingues p cambrera
La voluntat / per vos se gouernaua
Gran fortitud / de vos fon la faldera
De les virtuts / portau eu la bandera
Le stat prudent / Iusticia guiaua
Tant fos humil / que⁹ estima seruenta
Don obtinges / de senyorial grau
Als peccadors / estau tostems attenta
Lo vostre nom / a tot linfern destenta
En parabis / fe sa lo que manau

Resplendor tal / donaua vostra cara
Quel gran dionis / vos confessà deessa
Vos sou gouern / que lo perdit repara
Castell segur / que nunqua desempara
Dels crestians / la singular príncessa
Del gran Iacob / vos sou la gran estela
Y de Moyses / lo rubrum Inflmat
Ans que nafques / portas estesa vela
Dus de raho / ab encesa canela
Y nous taqua / l'original peccat

Tornada

Puix de vos pres / leternal deu la tela
Don se cobrí / dela humanitat
Al enemicb / que souen me repela
Vos destrobiu / que ma virtut se gela
Mon flach enginy / restant fortificat

Resposta feta per Iohan moreno
notari en per sona de vna noble
e deuota senyora apellada yolant
loqual nom esta scit en los p̄cipis
deles seguentes cobles / eparla ella
en labors dela verge Maria
tirant ala loya

Yo si bem tinc / per índigne seruenta
De Vos qui sou / celestial rebína
Alt sobre els cels / mare Verge diuína
Filla daquell / qui tot lo mon sostenta
Contemplare / auos magníficada
En paradís / segons que pusch bastar
Car nos algu / tant vos puixa lobar
Quant merexeu / en vos esser honrada

O queus dire / verge homil sagrada
Sils doctors sants / prou no si atreucíxen
Mas pensaments / be troben e coneixen
Que la nasques / al mon santificada
De sant Iohan / bingtistey Ieremies
Se diu ben cert / foren santificats
Donchs mes de vos / q sou luny de peccats
Coniunctab deu / ecambra del messies

L'espírit sant / complint les proffecies
Vench sobre uos / eternalment eleta
Deu concebes / essent Verge perfeta
Segons queu dix / profetant Isabíes
Del beneyt part / naturas marauella
Entendrcs pot / ab la virtut de fe
Deus Inmortal / finit mortal naixque
Closa parínt / restas mare donzella

Ab quantamor /cria vostra mamella
Lo fill Ihesus /set hom sens carnal pare
Ab quantamor /volgue a vos fer mare
De grans virtuts /sobre totes pus bella
Ab quantamor /vos plaguesser venguda
Trista plorant /s9 al peu dela creu
Ab quantamor /amas lo fill de deu
Restant en vos /la fe quera perduda.

Nos pot comptar /com sos alcels rebuda
Deu elos sants /quantaus seren la festa
Mes que la neu /teniu la sobreuesta
Molt resplendent /la corona deguda
De plenitud /de gloria sou plena
Alt en lo cel /abon senyoreiau
Tots aqui van /los qui vos procurau
Desliures sou /de l'infenal cadena
Tornada

Tots los meus drets /mare de deu serena
Tinch la perduts /si vos nom aduocau
Ab vostre fill /senyoram concordau
Sots lo mantell /cobriu la miasquena
Endreça als iutges

Iutges donor /puix que teniu la mena
Del bon saber /e de virtuts la clau
Aquest meu dir /si en res Vos desplau
Yol vos tramet /quey sia fetasmena

Respon Nanthoni Vallmanya notari
en labor dela verge María /e p hono
dela Toya /en ríms capfinitz maridats
encadenats /e ab retronxa

Sou Vos sens par /verge dona polida
Polit es quant /vostra persona porta
Port segur sou /bon deu hom se deporta
Deport en vos /pren trinitat complida
Complit fonch be /quant deu ps carn humana
Huma bens es /fil cors nos comunicha
Comunich tal /quen lo cor del bo ficha
Fich los genolls /com tinch lanima sana
Merce vous clam
Que de greu fam
Lo poble tot /e Regne preserueu
Pus mare sou /efilla del qui9 feu

Sa veig lo fruit /quen vos floreix egrana
Gra de vos nasch /cromangues poncella
Poncell Ihesus /fill del hom deu apella
APell li fa /tal la gent crestiana
Crestia fonch /eper nos pres mort dura
Dur eral Iorn /per los Iubeus gent mala
Mal tant nos feu /Iames encamp ne sala
Sal meniaquell /del qual vos tenieu cura
Merce vous clam
Que de greu fam
Lo poble tot /eregne preserueu
Pus mare sou /efilla del qui9 feu

Cur de vos molt / qui de tots crims sou pura
Pur es lo loch / bon per deu fos be mesa
Mes sen vos ell / quauia per si presa
Pres dins lin fern / luciffer bon atura
Atur me dir / com dich cosa tan alta
Alt es lo cors / quis consagra s9 lara
Lar bell e nct / es per vos dedeu mare
Mar sou dels bons / bon lomilitat salta
Merce yo9 clam
Que de greu fam
Lo pobletot / eregne preferueu
Pus mare sou / effilla del qui9 feu

Salt dampnos fa / qui de vos se desalta
De salt molt be / dels qui9 meten gran dubte
Dumb yo fer mal / amant vos qui redubte
Redubt adeu / quel bon seruent esmalta
Esmalt sou clar / bes píll bon deu se míra
Mir dret alcel / lo qual regiu senyora
Senyor deu nes / bel bencrebent ladora
Ador bel prech / que mort cruel nons fira
Merce yo9 clam
Que degrcu fam
Lo poble tot / eregne preferueu
Pus mare sou / effilla del qui9 feu

Fir dolçament / lo qui a vos se gíra
Gír se vers mí / vostra pietat molta
Molt grabire / si aquella mescolta
Escolt mels prechs / pels quals mon cors sospira
Sospit tement / vinch a vos verge neta
Het es tot co / quen vostre cors habita
Habit en goig / pus manimal cogita
Cogit deu yo / los peccats me remeta
Merce yo clam
Que de greu fam
Lo poble tot / e regne presfrucu
Pus mare sou / e filla del qui9 feu

Tòrnada

Remet ho vos / mare de deu cleta
Elet es cell / qui es Iust nob sospita
Sospit me tant / com deu axius visita
Visit de pau / o feu que9 ho cometa
Merce yo clam
Que de greu fam
Lo poble tot / e regne preserueu
Pus mare sou / e filla del qui9 feu

Resposta feta per luis monyoç
notari en labor dela verge
María per honor dela Ioya

Verge sens par / deles castes pus casta
Palau elet / e cambra preeleta
Dins en la qual / deu prengues sa retreta
Esencarnas / dir com lengua noy basta
Genolls ficats / vos supplich e mans iuntes
Illumíneu / mon flach enteniment
Perque lobar / puixa vos purament
Feu reuiuír / mes virtuts ia defunctes

Verge sens par / quant latrinitat santa
Determinea / en vos pendre posada
E que lo fill / de vostra carn sagrada
Tot se vestis / del cap fins alla planta
Embaxador / ab cara molt serena
Vos enuia / l'angel sant gabriell
Qui deuallant / ab altres molts del cell
Agenollat vos dix gracia plena

Verge sens par / gran fon la marauella
Quen vos causa / latal missageria
Y maginas / lo modo com seria
Fill concebent / restar verge puncella

Místerí fon / tan alt que testa flaca
De mortal hom / nol ha iamay entes
Vos sola fos / la que prest lo compres
Filla Dadam / pero neta sens taca

Verge sens par / quant vos dígues ancilla
Demanant vos / linfinit deu per mare
Dins vostre cors / sobreuenint lo pare
Hoc e tots tres / sens fallir ne centilla
Hon cors sagrat / de vostres sanchs formaren
Tan excellent / que nunquas troba tal
Vestil sel fill / e nat ab cors mortal
Primer pastors / puys tres Reys ladoraren

Verge sens par / lum dels errants egua
Port de salut / dels vergens primera —
De paradís / camí iust e carrera
General ley / a vos no comprenia
L'original / peccat fon en la resta
Esius volra / algu daço reptar
Entre els elets / nol vullau receptar
Vaian lífern / aposar tal requesta
Endreça

Mare de deu / pus gran labor daquesta
No trobo al mon / que9 puixa presentar
Supplich vos molt / lam vullau acceptar
Fent quab los sants / celebre tostems festa

Respon Iohan gamica notari en labor
dela jge Maria p honor dela Ioya

Atu macost / mare del creador
Deu Ihesu crist / Reyna trïumphada
Atu macost / bit prench per aduocada
Per quen est cas / dien ta gran labor
Nom falgues no
Atu macost / filla de deu eleta
Yatu supplich / que / los labis me vntes
Atu macost / per que ables mans iuntes
Diga de tu / la virtut tan perfeta
De ton valer

O eternal / o font de gran saber
On per guarir / los peccadors occurren
O eternal / angels e sants adoren
Ta deitat / mirant lo teu esser
Hunit ab deu
O eternal / tu est la vera taula
Hon escriui / aquell antich de dies
O eternal / tuns has vbert les vies
De parabys / sens fïccio ne faula
Molt clarament

Tu has obtes / de deu perfettament
Grans donatiq / mes qualtra creatura
Tu has obtes / que restant verge pura
Has infantat / adeu omnipotent
Sense dolor

Tu bas obtes / eſſer de mar eſtela
Y nunqua may / poder fer peccadora
Tu bas obtes / eſſer merexedora
D auer cubert / adeu dela gran vela
Dumanitat

Deu infinit / ans quel mon fos creat
Te preferua / purissima e santa
Deu infinit / de tu prengue la manta
Ab quens quita / aquell cens caregat
Del primer hom
Deu infinit / te ha pres en eſposa
Y atu mirant / ſon voler fe deporta
Deu infinit / atu ha feta porta
Del pus alt cel / bon tot lo be reposa
Dels crestians

En pus alt grau / que tots los altres sants
A pres de deu / te ha Ihesus aſeyta
En pus alt grau / te adoram beneyta
Y atu fem tots / proſtrats ab iuntes mans
Oracio
En pus alt grau / per fer homil reportes
Sobre reſtant / que nos deu ſenyoría
En pus als grau / te dix Aue maria
Sant Gabriel / quant li obriſt les portes
Del teu retret

Tornada

Premí donor /los bens quab tu aportes
Tants son e tals /que may dír los poria
Premí donor /si nols dich com deuia
Defalt es meu /perçò prech me comportes
Com imperfet

Resposta de Arcis vínyoles en lengua toscana en labor Sla verge Maria tirant ala Ioya

Dilecta da dio /obediente ancilla
Il Re superno /tanto innamorasti
Che tuoy pensieri /et acti damor casti
Allui piacendo /xuxo tua mamella
Da te processe /merediana estella
Il verbo diuino /che encarne presentasti
Fructo di vita /In mezzol verno dasti
Per te la ciesa. canta /Aue o maristella
Ma tu che fieddi /sul carro tribumphale
Virgine pura /eterna sacra et alma
Victoriosa insegnna /di paradiso
Et nella dextra porti /aurea palma.
Al mio desir /chesta apprendo lale
Porgi la mano /con amoroso riso

Tu permanfisti / del tuo parto chiara
E parturisti dio / de carne dossa
Ne may pecasti / ne fu in tua possa
Si meritasti / tua vital dechiara
Matre donyomo / amabile e chara
Chen gli creati / sola tu fusle rosa
Estella maris / chiara piu chaltra cosa
Matre regina / dal tuo figlio amara
Noy ingorante / di quanto il cel comprende
De virginita / tu se sola fecunda
De charita / mirabil salamandra
Lempireo cel / tua vista iocunda
Atua disiança / la trinita attende
portami dunqua / nella celeste mandra

Salda colonna / in cui sola fa poggia
Tuecta speranca / chate ergel camino
Alba dal cel / che ne portal matino
Chiaro dun sol / sença ventosa poggia
Hel cor pudico / che dira non si noggia
Dio sagitda / dapietate chino
Imperatritce / tifese per distino
Tu destruxisti / la infernal troggia
Ceraffin cantan / Regina te laudamus
Si dulcamente / chal son delle parole
Morte minuita / sança amaro gusto
Illustraray / il nostro escuro sole
In questa valle / dove te sospíramus
Che tu del cel / ne mostril camin iusto

Quel che tu guiddí / non perde may la via
Quel che tí prega / non perde lasperança
Quel che tí ciama / chon ferma chonfiança
Plu ha di te / chadomandar sapria
Quel chen te pensa / tu pensy in luy pria
Quel che tu tienní / non cadde in erranca
Quel che diffendi / non teme la paranca
Del gran nemicho / chel nostro mal diffia
Candida cerua / con duo corno doro
Tua figura / gran purita demostra
Ne sun mi tochi / dintornol collo scrito
Libera fartí / il gran Ciesare mostra
Ma tu guarnita / del diuinal thesoro
Fuggi al cielo / e laſſimi contrito

O archa su / dal nouo testamento
Virga daron / mirabile fiorita
Sença humore / ma sol chon quella aita
Che fu in te / del alto e bumbramento
O vaxell doro / inmobile al vento
Che ne portasti / la manna dela vita
Tu se la torre / dauiticha guarnida
Datay ſcudi / che fay dio contento
O diuinale / dulcissima pintura
Nel pradiso / eterna patriarcha
Edi salute / marauello signo
O fructo santo / di noſtra ſcura marcha
Mate la fu / di nuy ſi non te cura
Laudar ate / non bastara ingegno

Tornada

Santa piú chaltra / / humana creatura
Fenice del cel / da quísto mare barcha
Por dí o tu / te ne portastíl pegno
Dumanita / non come l'altra charcha
Mandotí la / esperitual procura
Che faccia ame / dalchuna saggia degno

Lomateix Arcís vínyoles / respon en
labor òla verge María p honor òla Ioy

O pur engast / del alt caruoncle feta
Archa e fe / de pur setim foríada
Mirra damor / vos ha tant conseruada
Ab vostre fill / qui9 ba deyfficada
Mare de tots / apres dell pus eleta
Hon permanent / fos dangels circubida
Lesperit sant / de vos ba fet lanterna
Puix donchs per mí / sou tant ab deu vñida
Illumináu / lesperit que sin ferna
Per quab labors / de mí s'iau seruída

Dels cristiánis / la ley es fauorida
Per vos portant / nostra salut eterna
La pietat / de deu qui la gouerna
Sino la let / e caritat materna
Que deu quant hom / dolçameut ha monyida

O beneyts bulls /mans braços e mamelles
Que dignament /ver deu e hom tractaren
Vostres cançons /li son tostems nouelles
Tan en lo brec , damor laffalegaren
Que may dell no /senten vostres orelles

Langel vos díx , Aue flor dc donzelles
Al qual parlar /los cels sagenollaren
Vos responent /fiat vos confessaren
Angels etrons /yls Ceraffins cantaren
Cantichs molt bells ,en sonades molt belles
Subítament , prenyada gloriosa
Deu vos trames /del cel riques estrenes
De dotzestels /que9 feren lumínosa
Tant que Adam /deles escures penes
Veu claredat /dins vos marauellosa

O claustra gran /de plantes delitosa .
Darchs crestallins /e dor fi son les menes
De diamants /les claus vostres son plenes
Ede çaffirs /tant fetes sens esmenes
Que may degu /la veu pus sumptuosa
Iames Yuern /los verts arbres despulla
Ni optunnal /tcmpsta los altera
Diuinitat /que dins vos se reculla
Font sant concert /o diuinal cambrera
E tan bumil /que may en res ergulla

Planta de fruyt / ab gloriosa fulla
Damor en deu / en cesa gauarrera
Per que lo cel / nostresperit es pera
Vos sostengues / cruel dolor e fera
Tot quant voleu / es iust que deu ho vulla
Qui9 es donat / lo pa del cel ell tasta
Dins qui vos sou / gran caritat abunda
Representau / la flor de llir tant casta
Original / de virginitat munda
Dins puritat / vostre çaffir sengasta

Endreça

Mare da quell / que la humana pasta
Rebe dins vos / ab caritat profunda
Contemple yo / fil peccat nom contraста
Enparadís / vostra cara iocunda
Puix mon pregar / alt en lo cel no basta

Resposta de sobre uero en labor
dela jöge María tirant a la Ioya

Perque lobar pugua / vostra senyoria
Ental confistorí / verge gloriosa
Síau me lum clara / mostrant me la via
Ornau me la pensa / y lanima mia
Puix sou la font noble / de bens habundosa
La gloria vostra / lo mon tot confessia
De gran excellencia / los angeles auança
De santes y de santes / sou vos la princessa
Teniu priuilegis / que9 fan ser deessa
Tan alts que nenguna / iames los alcança

Vos sou mare y verge / piissima santa
De totes les vergens / la cimay senyora
Parint deu hi home / lasglesiaus canta
De misericordia / regina hi manta
Dela mar estela / illuminadora
Sobre tots los ordenes / dels angels puizada
Vos ha lo fill vostre / fent vos digne centre
Peccar no podieu / essent preseruada
Perque fos eu temple / hi nostra posada
Daquell qui nou mesos / portas en lo ventre

Del cel sou escala / Y digna clauera
A tenyr la gloria / sens vos nos comporta
Car sou la lanterna / mostrant la carrera
Teniu la reguarda / portant la bandera
Als bons qui9 seruexen / obriu vos la porta
La mort tan amarga / sentis molt agresta
Que trist p nos rembre / Ihesus pres en terra
En tots vostres actes / portau eu conquesta
Delalta cadira / bon dangels la festa
Rebeu tan solempne / que in fern saterra

Mirant vos beneyta / per ser domil pasta
Volgue Ihesus pendre / de vos la figura
Hi daltra part bella / Y verge moltcasta
Li9os tan accepta / que res no contrasta
Tingau aquell ceptre / quel fill vos procura

Sig dich de deu forma / vos sou molt cōdigna
Si cel vos nomene / estau molt pus alta
Dangels e darchangels / senyora sou digna
Homil tan perfeta / ni may tan benigna
Sera iames vista / qual deu vos esmalta

Desiga ma lengua / tenir per estrena
Que fos digna sempre / portant vos offerta
Daquell noble títol / de gracia plena
Quens leua la colpa / ensembs ab la pena
E fent nos reuiute / lo cel nos concerta
Al qual ab tribumfo / passant desta vida
Puias ala dextra / de deu molt contenta
Los angels vos lchen / per marenfinida
Puix teniu corona / de tants bens guarnida
Priegau per nosaltres / car sou nos parenta

Endreça

Senyor espectable / per ser mal texida
Sin res ma resposta / a vos descontenta
Esmenen los Iutges / y ols prech ma fallida
Affi que romangua / lobaday seruida
A quella qui sola / mon dir se presenta

Resposta de lancol en labor dela
Verge María tirant als Ioya

Alt en lo cel / la geraxia canta
Moltes labors / de vos senyora pura
Entre les quals / mon voler se decanta
A quelles dir / que l'escripture santa
De vos escriu / ab tal noble figura
Que sou del sol / molt ricament vestida
Hils vostres peus / teniu sobre la luna
Corona dor / portau tota guarnida
Ab dotze grans / esteles circuida
Significant / lo que dire cascuna

Fos en lo mon / sobre les santes vna
Que no pogue / peccar may en sa vida
Los sants costemps / corrien tal fortuna
Que si íames / no feren faltalguna
Poríes fer / la fessen ben complida
Ni may aquestes / en qual feuol fabena
Axicom vos / obrant merít guanyaren
Car no víisque / algu dells sens esmena
Sino vos sols / que prengues per estrena
Gran puritat / dela qual vos lobaren

Totes ens temps / les vergens vos crídaren
Verge sens par / de gracia molt plena
Los Ceraffins / yls sants tots salegraren
Per que les gents / totes vos appellaren
Mare daquell / qui lo mon determema

Font de tot be / don tota virtut mana
Vos buy regnau / ab pictat benigna
Dels nauegants / sou ferma tremuntana
Que sens perill / al qui be la demana
Lo port segur / de paradís consigna

Als pares sants / los son cosa molt digna
Don vos creas / de vostra carn humana
Entrauen tots / dins la presó maligna
Fins vos obrís / lo tresor que desfigna
Goig e salut / que tristes dolors sana
Ab greu turment / en vos se transportaua
La passió / del treball que sentia
La viua carn / als martres sants penaua
Mas tal dolor / dins vos tant penetraua
Que tot lo cors / e l'animaus dolia

Deu vostre fill / a vos sols excellia
Mostrant vos / clar verament que⁹ amaua
Teniu saber / ab tanta senioria
Que reuelau / als angles cadadía
Los diuinals / misteris que⁹ mostraua
Vergcellent / e mare verdadera
Per vos tenim / nostra colpa remesa
Orich vexell / don tot lo be sespera
Dins vos portas / la deitat sensera
Que may los cels / ban tenguda cōpresa

Tornada

Puix deu no vol / sens vos tingam atesa
Sa gran amor / la qual tant nos prospera
Confie molt / de vostra gran altesa
Que no mirant / ma pensa poch entesa
Vos me sereu per tostems migancera

Resposta de Genís fira en labor dela jge María tirant ala ioya

Ans que peccant / general malaltia
Pel mon senbras / lo nostre primer pare
En lo mes alt / de lalta gerarxia
Bella per tot / humil verge María
Deu infinit / vos elegí per mare
Port dels elets / Reyna del qui perilla
Del primer crim / vos ha feta deliure
L eternal deu / per cloures dins la illa
Del ventre sant / de vos mare y filla
Per que ia morts / per vos pugam reuiure

Vexell perfet / la sagrada scriptura
Ser infinit / vostres misteris mostra
Del primer iorn / nos fonch la lum figura
Vos clara lum / de nostra vida scura
Illuminant / aiudadora nostra
Goig sens tristor / vos sou diuinal sala
Per apassar / adeu ferma passera
Y de Iacob / vos mostrau belascala
Lo peccador / ab que lo cel escala
De Moyses / vos sou la gauarrera

Vengut lo temps / quauia fet promesa
De pendre carn / lo vostre fill insigne
Volgue que vos / de gracies encesa
Primer al mon / vos mostrasseu deuesa
Tota florint / de bellea condigne
En tan alt grau / vos mostraueu perfeta
Que tots los mals / de mal seyen retrauere
A uos mirant / cambra de deu cleta
De mal pensar / la pensa ia retreta
Tenieu tots / pensant adeu mes plaure

En bun instant / essent organitzada
Vergexcellent / dins vostre mare casta
Vos presentas / de complit seny dotada
Virginitat / loya tan estimada
Que deu volgue / pendre la vostra pasta
Dins vos entrant / verge cambra diuina
Archiu sagrat / bon reposa nou mesos
Dumanitat / cubert ab la cortina
Al mon ysque , per mestrar nos la mina
De parabís / fent nos dinfern desesos

Vos nos feu pont / segur al cel passatge
Reyna dels cels / y dels angels seny ora
Seguretat / sou vos y ferm guiatge
De Ihesu crist / vera sou vos y marge
Qui humilment / com afill vos honora

Vos sou lestel / vos sou la lum molt clara
Buxola sou / y ferma tremuntana
Los ia perduts / vos sou la quils empara
A's tribulats / vos prest gírau la cara
Tot nostre be / de vostra font emana

Endreça

Font de salut / de deu excellent ara
De Gedeon / vos sou rosada lana
Sens vos iames / lesperit sant rosara
Ní dels Inferns / portes Ihesus traucara
Portant los sants / als cels per cenda plana

Resposta de Míqualot pereç en labor
de la verge María tirant ala yoya

Del mes alt cel / baueu vbert la porta
Deu vostre fill / criat en vostre ventre
Hilla de deu / la mort nos baueu morta
Dels peccadors / confort quatots conforta
Ligant Satan / en lo mes fondo centre
Vos sola sou / humil verge María
Vexell perfet / del primer crím exempta
Deu eternal / preserua daus tenia
En res en vos / de tacha no volia
Puix ell volgue / de vos pendre lamprenpta

Y deu vestis / del humanal linatge
Per vos passant / com sol per vedrera
Vos lo seguís / en aquest mon saluatge
Trentay tres annys / en aſpre romiatge
Vos la mollis / com fa lo foch la cera
En vos homil / deu ſe feu creatura
Domilitat / iames perdent la força
Venguen lo mon / passant molta fretura
De vos ſemblant / naixque bella figura
Del ventre caſt / prenint nouella ſcorça

Ab tot que fos / tan gran voſtra bellea
Vergexcellent / qua totes excellieu
Avos mirant / tots perdien legea
De mal pensar / com les flames latea
Als defoneſts / doneſtat encenieu
Sant dionis / per deu vos adorara
Quant conegue / a vos verge tant bella
Siſo gran pau / de cert noli moſtrara
Vos noſtra lum / delcel eſtela clara
De deu Ihesus / foſſeu mare donzella

La humanal / natura deſterrada
Per lo peccat / de noſtre primer pare
Sobrels Ceraſſ / haueu vos exalçada
De parabíſ / moſtrant labellantrada
Reyna dels celſ / filla de deu y mare

Vo: dels inferns / hauet rumput les baldes
Dels pares sants / des ligant les cadenes
Porque la creu / portant per armes saldes
Don ancilla / Ihesus en vostres faldes
Lo peccador / se deffen deles penes

Premí perfet / de gloria penyora
Per quils peccants / en parabis alt uolen
Obedient / vostre fill uos adora
Los angels tots / uos adoren senyora
Per uos paburuchs / tots los iferns tremolen
Vos sou larchiu / de gracies complida
Per uos la font / de parabis emana
Los richs tresors / del cel donau sens mida
Vos decretant / cancellera n noblida
Tot quant uoleu / lo vostre fill ho mana

Endreça

En bun instant / uostra nüia uestida
Fonch del sant cors / dins lo cors de sentana
Exant anys / apres de uostra uida
Al cel pus alt / puias tant fauorida
En peradriu / de deu feta germana

Respon Bernadí vallmanya sciuent
en labor òla jge maria ticàt ala loya

Poc ab gosar / ardiment e temor
Me van entorn / lobant vos de deu mare
Filla del fill / mare de uostre pare
Mire tenint / de tots fills lo millor
Por dech bauer / que9 baixa dar labor
Mon esperit / ab lengua viciada
Mis prench efforç / pensant vostra do'gor
E que9 trobas / primer santa que nata

Vos sou bun flum / de pietat corrent
Don tots malalts / obtenen medecina
Vos sou bun riu / qui dela font diuina
Tal aygua pren / que may la va perdent
Ans per que / sou bimil singularment
Sou de virtuts / in extimable falla
E dich aço / per que naturalment
Al loch mes baix / laygua costemps deulla

Obens mostrau / esbill domilitat
La qual ab si / tots virtuts afferra
Que larbre sol / aquell se calanterra
Lo qual de fruyt / testa mes carregat
Tant merexeu / e tant vos es donat
Que sol deu es / qui de vos maior sia
E per que mes / vseu de pietat
Vol que del pus / tingau la milloría

Com dela mar / pensa tot lo gouern
En lo regir / que fa la tremontana
Axí lo be / dela virtut humana
Esta peniat / del tot en vostre pern
E com la nau / per illa molt lluern
Sí bon pilot / no condubeix la fusta
Cert tots perím / trebucant nos línfern
Sí vostra / mor abon port nons aiusta.

Sens uostres / bens tot ríches freturos
E mal volgut / sens vostra ben volençia
May troba fi / qui sens vos res comença
E tot delit / sens vos par enuïos
Del mes cruel / basta fer píedos
Vostra merce / qui tot lo mon transpassa
E del pregon / del cor maliciós
Traure desigs / que bones obres fassa

Tornada

Mare de deu / sis troba vícios
Ne may fallí / algu per lobar massa
Yo dich queu so / per lobar poch avos
Don so percut / si merce no mabassa.

Resposta de mestre Pere de
ciuillar argenter en labor dela
verge María tirantala Ioya.

Al tempo que febo / su gran claridat
Fue demostrada / en el centro profundo
Muy grande teniebra / bi escuredat
Por nimio discurço / de antiguidat
De certo quedo / en las partes del mundo
Yo conquistando / con mi vano plazer
Dormiédon vn letxo / con bellos cotxones
Fue transportado / en vn lindo vergel
Muy olorofo / de grande valer
Segund que veres / en mis conclusiones

Fallando me dentro / en esta foresta
Todan redada / de lindos gesmínes
Fue aparecida / la virgen honesta
En vn carro tríbúfáte / mutxo bié puesta
Cercada de angels / e de Cerafines
Todos lobando / su grande clemencia.
De su resplendor / cabía nel suelo
Leuante me depresto / por ver su potēcia
Mirando su gesto y mas excellencia
De tal claridat / que li dirce el cielo

Aquesta es la madre / de consolación
Inmaculada / del todo perfeta
Obuenos dítxos / del rey salamon
Como la loba / con gran deuotión
De todo peccado / la faze muy neta
Y pone dolçor / y grande lagria
Y estes la fuente / de quie cierto mana
Sabor y scientia / segund proffetía
Y ponen las gentes / sabidoria
Y da saluation / por natura humana

Los padres antigos / aquesto sentid
Con grande alegria / cantando el misterio
O Reyna senyora / vienes dela vit
Daquell santo Iasse / douiene Dauíd
Segund que lo cuenta / enel su psalterio
Tu delas vírgens / la perfection
Tu grand claridad / desfaze la niebla
Tu eras digna / de coronation
Pues fallio de ti / la qual saluation
Quatodos sachos / descura tenibla

Los sáto prophetas / có grande victoria
De muy ríquas ples / brodan el su máto
Aquesta senyora / mas gano la gloria
Y abun alas gentes / es cosa notoria
Que concebio / despírito santo

Y estes la guia / de la saluation
De todos lobada / los cherubines
Esta entre todas / la perfection
Muy sancta sabida / cō gran discretion
Sera por memoria , hasta a los fines

Tornada

Muy sabio senyor / visrey espeable
Dela senyoria / del Rey daragon
Amado fiel / iusto nomudable
Pues vos causador / del hecho notable
La sempre lobada / vos del gualardon

Resposta de mestre Lorenç d'iamat
mestre descriuere en labor dela joge
Maria tirat ala Loya .

Lotan alt grau / pura verge maria
Mare daquell , del qual vos sou factura
Com pora dir . lengua ni scriptura
Lo ques pertany a vostra senyoria
Com vull pençar , labors q̄ si metexen
Vinch a portar / mon seny en tal eclipsi
Que çó que penç / eſſer la pocalipsi
Es la bece / que los infants conexen

Angels del cel / iames acabarien
Dir labors / tals cō vos pertany senyora
Angels del cel / meten bona penyora
Lo ques metex / de vos dir no porien

Angels del cel / vos colen per regina
Emperadriu / mare verge pus sancta
Angels del cel / vos conexen mes tanta
Que nos pertany / albonor cerafina

Lomnipotent / senyor deu del altisme
Ans res creas / vos clegí per mare
Lomnipotent / vos filla y ell pare
Solaus tria / pura sens null soffisme
Lomnipotent / sense negun exemple
De vos feu lom ver deu en vn supposit
Lomnipotent / sense negun deposit
Del seu car fill / volgue vos fosseu téple

Qui fino vos / deu ser la mes bonrada
Verge bonail / entrels sancts flor e lir
Qui fino vos / del peccat preseruada
Apres del fill / qual deu volcb elegir
Qui fino vos / sobre les dones pura
Neta sens crim / vexell sanctificat
Qui fino vos / pari sobre natura
Lo fill de deu / segon en trinitat

Singular sou / digna mare de deu
Pus altament / sobrels cels exalcada
singular sou noblament collocada
Apres Ihesus / qui vol ço que voleu
singular sou / de gracia tan plena
Quels penidents / de mort vos restaurau
singular sou / dels cels tenint la clau
Mirall dels sancts / de virtuts fòt e mena

Tornada

Flor deles flors / deman vos per estrena
Que maccepteu / per vostre seruidor
E vostre fill / qui es larch donador
Quem dol gípo / e fendrel per esquena
Sím vendrà stret / q tinch grossa carena

Resposta den Iohan sent climent
nabíp en labor dela verge María
p honor dela Ioya en ríms estrás.

Sacra dels sancts / p9 sou vengudal segle
Ab iunctas más / vos comá la meu arma
E quem guardeu daquella mala secta
Dels peccadors / qui son ferits de verga
Sacra vos sou / de Ihesus vera cambra
Pali dor fi / qui defensau los orphens
Siau mescut / en lo que yo tát dubte
De caurc bax / en l'infernal sepulcre

Verge sens par / domilitat sepulcre
Font de virtuts / sou estadan lo segle
Nostre repar / en aço yo no dubte
Per vos sera / saluada la meu arma
Sola sens vos / mare de tots los orphens
Vos confoncu / de mahomet la secta
Flor virginal / de totes virtuts cábria
Lo gran Sathan / haueu ferit ab verga

Vos infantas / la medecinal verge
Qui desliurats / nos ba del mal sepulcre
Ihesus beneyt / nol infantas en cambra
Mes pobrellet / ses mostrat en lo segle
Ni ba tengut / de ríchs homens la secta
Al temple sant / lo portas que no dubte
Axil portas / com porté tots los orphens
Simeon díx / vos traueſſara larma

Nons ha pogut / fer naſſrar la v oſtrarma
Lo vil Satan / ab la seu cruel vergua
Daquell peccat / original quels orphens
Fels cristiāns / ſo guardats del sepulcre
Del infern brau / e qui dira you dubte
De paradís / no veura mayla cambra
Aquests seran / ſemblants de qui la secta
De Mahomet / han tengut en lo segle

En aquell punt / que vos partis del segle
Alt en locel / monta lo cors e larma
Vos haueu fet / rompre la mala secta
E voſtre fill / los ferra tots ab verga
Voſtres deuots / poſſebiran la cambra
Celeſtial / pus han emparats orphens
Vers penidéts / vos dich qué res no dubte
Que no cauran / dins lorrible ſepulcre

Endreça

Iutges valents /quí manteniu lacambra
Del gay saber /tramet þs nouell dorphés
Sí tal fareu /verga secta no dubte
Ní axí poch /arma segle sepulcre

Tornada

Senyor vísrey /com sereu en la cambra
Teniu record /endeffensar los orphens
Sí tal fareu /enacó gens no dubte
Sereu deffes /de caural mal sepulcre

Resposta den berthomeu saluador
studiant e n labor dela verge
María per honor dela Ioya

A vos qui nou cors /baglorífficada
Presente labors /que may foren fetes
Seguïnt Gabriel /Adam yels Proffetes
De noble present /yoñfaç enbaxada
Ihesus vostre fill /essent saludada
Se volch encarnar /dins vostra persona
Del cel estelat /sou alta patrona
Dels elaments tots /fos magnificada

En mig dels Ceraffs fos molt fauorída
Darchangels e trons /vírtuts e planetes
La luna yl sol /estels y cometes
Puiant excellent /vos ban circuïda

Oobren se los cels /entrau sens guiatge
Los martrs e sàts /tot hom fa grá felta
Pensant que del fill /vos sou manifesta
La mare e Rey /qui⁹ dona lestatge

Domilitat gran /portant la mesura
París vostre fill /en terra deserta
La cambra téiu /null temps fó vberta
Adoran tres Reys /la vostra figura
Leuant sel Iosep /rebent les offertes
Acoſtas a deu /ab gran contineça
Senyor natural /puniu la offençā
Derodes portant /espases iñertes

Verge sens peccat /íames foch trobada
Ni martre fu vos /qui portas nou mesos
Lo verb diuinal /a qni som sot mesos
Seruir lo sens frau /puix pagua soldada
Per deu eternal /fos santifica da
Ans no creas lom /ni eua peccas
Mírant beus esta /prenint per lo bras
Lo gran Camarlench /qui⁹ ha coronada

De dotze rofers /en míg del bombratge
Honor iñpetras /qui tots los amanta
E cantals tots iorns /les glesia santa
Mírau dela fe /iñsigne miracle

Caruoncle molt rích / de nos aduocada
De perles guarnít / balays e rabíns
Lo gran paradís / tots los Ceraffins
Publíquen llur veu / crídant v os lobada

Tornada

Donchs verge homil / mudau nos la pláta
En goig e forment / leuau nos la fam
La maren braueix / a vos inuocam
Sen vagal peccat / qui tots nos espanta

Resposta de Ioban verdanxa menor
de días / en la hor dela verge María
en ríms estrams ala Ioya

Port de vírtuts / no perillosa plaia
On sens temor / los peccadors formeien
A vos descriu / lo gràn apocalípsi
Cobrí lo sol / tenint als peus la luna
Tant ha puiat / domil la vostra planta
Que tràspassant / dels cels totes les portes
Filla del fill / ens emps sou marey verge
Portant al mon lo redemptor decolpes

Quant me record / de vos canta les gleya
Sola sens par / bí sola sens exemple
Ab gran espant / yo gos pendre la ploma
Sí vull parlar / boig titubar malengua

Del gran Dauíd / vos sou torre guarnida
Y de Moy ses / fogueiant gauarrera
De Sathanas / partís lo cap en peçes
De parabís / reparau les cadíres

Pus altament / concebes en la pensa
Lo verb etern / q̄ díns lo verge ventre
Vos començas / de vírginitat norma
Car de primer / neguns la conexien
T ant moderat / portas lo vostre vírue
Quels continents / de vos prenien regla
De sos desigs / mîrant la vostra cara
Als no temprats / apagauen les flames

Quât vostre fill / pêiat entre dos ladres
Morint mata / la mort quíns destrohia
T ota la fe / per deren los apostols
Vos assistís / comparent per nosaltres
A vos de mort / la gran dolor cobria
Com no morís / per dol fèn gran miraclo
Martir algu / a vos no facompara
Buix de tal grau / vos attégues la címa

En loch tan alt / vos ha deissicada
Lo qui9 cría / y vos paris donzella
Que gouernau / del cel lo gran imperí
Y tots los bens / per vos sola faconsiguen

Dels iusts sou goig / deles vergés caruócle
Dels peccadors lo paues / quins deffensa
Dels turmentats / remey quils aconsola
Y dels perduts / castell bon se reparen

Tornada

Estela gran / la vera tremuntana
Que p la mar / daquest mó trist nos guia
Guiau me vos / ab lum de vostrantorxa
Perquels pills / del maluat nom trebuqué

Resposta feta p en Luis catala en la
hor òla jöge Maria tirant ala Ioya

En tantes parts / vostra bôdat destilla
Mare del fill / en trinitat vnit
Que mon saber / es menys duna centilla
A declarar / aquella gran postilla
Hon se conte / vostre preu infinit
Com pore donchs / ab despoplat entédre
Donar labors / a vostra dignitat
Si de virtuts / haueu pogut estendre.
Tan alta lum / que ha bastat comprender
Los grans secrets / dela diuinitat

Ab plenítut / eternalment creada
Sots lo gouern / del pare diuinal
Per son valer / dignament preservada
La vostra carn / tostems sanctificada
May importa / peccat original

Del creador / tan agradable sposa
Y ab son voler / axi fos de concord
Que desiiant / vna matexa cosa
Degudament / boys veniu formosa
Quant a regnar / vos fon lo cel vbert

Per ser homil / la gloria infinida
Hauent actes / del increat seny or
Virginitat / vos ha tant ennoblida
Que mare / fos sanctament elegida
Hi9 consigna tota / sa gran amor
L'infinit deu / pronent en vos factura
Lo vostre cors / volgue deissicar
Sou en los cels / tremuntana segura
Per als deuots / delitosa pastura
Y als peccadors / refugi singular

Cepbre portant / en lo sagrat imperi
Dels grans tressors / Reyna dispensau
Sacrari fet / per a tan alt misteri
De gran dolor / sofferis l'improperi
Plena daquell / quins ha portada pau
Daterna mort / per effer deffensora
Angels esancts / vos miren excellent
Y en tot lo mon / vos conexen senyora
Pux linconpres / en tal grau vos honora
Qual a son grat / merexeu dignament

Sola sens par / dels cel s la mes insignie
De puritat / teniu ornat vestir
Al que valeu / la corona condigne
Lo loch pus alt / la cadira mes digne
Que maternal / se pogues elegir
De castedat / teniu blanca diuisa
Daurat cinyel / de luminosa fe
Y de set goigs / brodada cortapisa
Si poch sabent / vos lobe de tal guisa
Humil deuot / vos demane merce

Endreça

Espill molt clar / per bon sateny la vifa
Daquell tresor / quel primer hom perde
Puix que Ihesus / per ell paga la fisa
Mare de tots / vestiu nos tal camisa
Que mereixcam / fruir lo maior be

Resposta de Berthomeu dímas en la
hor ñla jøge Maria en ríms estrems
p la Ioya.

Sím atreuesch / entrar lescura filua
No sens temor / delit me dona fenda
Lo poch quey se / indigné dir no dubte
Vença la por / lobar la mare verge
No ha bastat / naturab son íngeni
Lus de rabo / ní la humana claustra
Tanta labor / comprehendren lo seu esser
Que lignorant / no puixa dir sens torçre

Deuocío / endreça nostra lengua
Y no consent / seruem íames scilencí
Puix concebem / en nostre mortal carcre
Digne penser / deuem tenir príncipi
Que may no son / dins los eternals límits
Mes liberal / seny ora fos sens colpa
Apres Ihesus / tan virtuosa falda
Los nostres mals cobrint no pot fer ombra

Míra lo mon / y admíras da quest fenix
Y l cel espant / soste de tal caracte
Los peccadors / en lo seu si recolzen
T roben lals iusts / auctora fer demerít
Prenen desí leticia los angels
La trinitat / nos ven gloria perdre
Prenínt lo fill / humana carn de mare
Ha recreat / lo mon puiant en larbre

Los infernats / en lo tenebros regne
Miren pensant / la pena fer menys aspre
Y los del cel / contemplen aquest mcdí
Archana gran / e negoci dels segles
Eua pecca / y aquesta pres lo calzer
Viuificant / daquella lomicídi
Eba sanat / la nostra cruel naffra
Fent deuallar / Ihesus fins en lo centre

Son fill cobra / la senyorian lome
Yls ágels feus / prégueren no poch greuge
Be natural / que nostre cor escalfa
Hauem attes / per ell an lo sepulcre
Deu nomena / laíust deles grans aygues
Da quell bell nom / bon gracies saiusten
Mes alt quel cel / María tan profunde
Com es labis / y extensa mes quel segle.

Endreça

No cestare / av os vírginal ceptre
Donar labor / puix sou nostre refugi
Aquil uolra / uestir gippo de seda
Y ami cobriu / de vostra clara tomba.

Resposta de bun Castella sens nom lo
qual díx en lober ñla þge María tirat
ala Ioya.

O misterio muy profundo
Creador de cielo y terra
Redemptor propio del mundo
Lo primero y lo segundo
De tríno en vno cyncierra
Principio y fin ineffable
Porque no se si errare
Dat me lengua conque fable
Sí quiere delo palpable
Pues que par amas no se

Como romero que prueua
Par a passar algun vado
Por algun bordon que leua
Mi obra en son desser nueua
Sera mas cierto translado
Sigamos en sus labores
Nuestras muy sauias doctrinas
Madre delos peccadores
Floresca flor delas flores
Sicut liliū inter espinas

Esta es quién nos aparega
El gualardon dela fe
Esta es de quién lesglesia
Translada dela ley vega
Floruit virga Iesse
Excellencia tan perfeta.
No se quién comparari
Delas planetas planeta
Et quasi mirra electa
Sicut Cedrus libani

Da muy rícho gualardon
A quién escriuir la dessca
Desta canta Salamon
En vna breue liçion
Tota est pulcra amica mea

Y en los capítulos mismos
Responde el mismo profeta
Contra argumentos sophismos
Abun no eran los abismos
Ego iam eram concepta

Esta de los cielos llaue
Mater est sponsa Christi
Nos mudo de Eua aue
Y esta canta muy suave
Inuiolata permanfsti
Aue mater peccatorum
Aue virgo nimis digna
Aue Regina celorum
Aue domina angelorum
Aue stella matutina

Tornada

Yo no demando Iubon
A bun que no falta copdicia
Mas antes pido perdon
Templando como lladron
Delante dela Iusticia *

Resposta de vilalba en labor d'la
verge María dita per honor

Alta sens sens par / santa verge María
Vostres deuots / deuen tenir delit
Quant humilment / voleu dir en escrit
Vostres labors / de molt gran alegria
Es veritat / que hom noy bastaria
Dir tots los bens / de vos senyora nostra
Mas solament ,aço que rabo mostra
Vull esplicar / a vostra senyoria

Tres dignitats / senyora vos teniu
Neta del vil / peccat original
Mare de deu / verge pura sens mal
Reyna dels cels / y gran emperadriu
Sant Agostí / en bun tractat escriu
Quant de peccats / ell entengues parlar
En res de vos / no volia pensar
Fora del crim / de tot peccat vos diu

Cert es e clar / que deu omnipotent
Vos clegí / per mare del fill seu
Al qual en tot / entegra part li feu
Del seu poder / aell dret pertanyent
A vos dota / de gran dot excellent
Car co quel fill / tenia per natura
Fonch tost en vos / per gracia molt pura
Semblant vos feu / aell molt merexent

Iunta se buí / prop dela trinitat
De tots los bens / vos sola sou complida
Filla de deu / y deu vos te estrita
Cambra e clau / sou dela trinitat
Ama vos deu / y ell de vos es amat
Deu en quant fill / vos es obedient
En quāt senyor / vos es tostems plasen
Lo seu voler / es vostra voluntat

Angels e sants / tots vos donen labor
Lo poble bo / vos desige seruir
Vostres deuots / no cessen iames dir
De vos virtuts de singular valor
E lo seiuent / dels seruents lo menor
Qui de vos creu / perfeta puritat
Sia per vos / en gracia posat
De vostre fill / nostre deu e senyor
Tornada

Senyor Ihesus / vos qui tan gran amor
Haueu en tot / ala mare mostrat
Als seus deuots / haiau los pietat
Saluant los vos / qui sou ver saluador

Resposta de Lohan del bosch
ciutada de xatiua en labor òla
verge Maria tirant ala Ioya

Flach es lenginy / si vos no maiudau
Mare daquell / qui lo mon ha saluat
No puch errar / si vos ab mi⁹ armau
Plena de be / los bulls ami gírau
Vostre seruent / qui⁹ ba tostems amat
Res en lo mon / ami tant no materra
Com es en dír / verge vostres labors
La mia ma / la plomab por afferra
Ma voluntat / díra sobre la terra
Especials / ymnes cantats de vos

Font emanant / de virtuts a bundos
Mes alt quel cel / profunde que la bís
Plena de dons / vostre fill gracíos
Vos lo portas / al mon tan doloros
E fes obrir / lo port de paradís
E uaugmenta / en sos fills lo peccat
Colpable mort / no has donat e dan
Per vos homil / Ihesus es dcuallat
Prenent la carn / ab tots ses germanat
E cancellas / la carta del Satan

Ab lenguas mil / e cor de diamant
Qui bastaria / al que vos merexeu
A quants doctors / han dit e parlaran
Vostres virtuts / atots los sobraran
Molt prop estau / del qui morin la creu
Mare conegeb / e vem de cascuna dia
Verge tan be / nos cas de marauella
Temple donor / per si fa Ieraxia
Tot aiustat / miracle yo diria
Maren dessems / parir verge donzella.

Deu eternal / dins la vostra capella
En bun moment / sol fon organitzat
Home perfet / porta sense querella
El se vesti / dela vostra gonella
co es de carn / semblanca de peccat
O gran bester / alleuat dela fe
Mesures tres / mesclas dela farina
Lo nou e vell / eternal en tot be
La carn dadam / larma creada te
En lunion / de persona diuina.

Lo mon perdut / per vos la gran Reyna
Fonch restaurat / caygut en la sendera
De Mardotxeu / la rabia canina
Vos distrobirs / essent la medicina
E reportas / lo brot de loliuera

Sobre los cors / dels angels exalçada
Aurea vos / tenint moltaureola
De dignitat / infinita dotada
Mare de deu / en cos glorificada
Sols daquest nom / lo lucifffer tremola

Tornada

O flor del camp / príncipal de lescola
De paradís / apres deu eternal
Del primer cas / iog dich in mune sola
Maior teniu / quels Ceraffins lestola
De caritat / virtut perpetual

Resposta de gaçull en labor òla
Verge Maria tirant ala Ioya
Mare de deu / esser no merexque
Altra que vos / per gran humilitat
Ni sens labor / lalta diuinitat
Humana carn / dins vos pendre volgue
Ans e apres / tostems Inmaculada
Verge del part / restas neta com vorí
Excellentment / din finits bens dotada
E del mon tot / verdader aiutorí

Vos sou la font / brollant nostra salut
Sacrari ferm / de graciabundant
Emperadriu / deessa tribumphant
De tots los cels / per infusa virtut

Als nauegants / vos sola sou bonança
Als pelegríns / camí segur e guia
Dels pobles tots / en vos es la sperança
Puix que sou dells / aduocada molt pia

De paradís / porta sou diuinal
E bell palau / y archiu doració
E vera lum / portant redempcio
Agrans e chichs / y atots engeneral
Vos sou castell / molt fort inexpugnable
Regina gran / dinfinida bellefa
Per merits tals / a negu cemparable
Flor de les flors / eclau de sauiesa

Ab propis bens / haueu rebut tal guany
Que dignament / ab vostre fill regnau
Tant que sens fi / dotada vos restau
De tan alt loch / qual mare vos pertany
Caruoncle sou / qui mes quel sol clareia
Al qual mirant / rebem gracia tanta
Quels esperits / de vicis nos deneia
E daquest mon / en laltre nos transplanta

Vostres labors / e lo quant mereixeу
Santes e sants / nils angels bastan dir
Car per virtus / sou vista resplandir
Tant que no fall / sino que fossen deu

De dotzestels /ornada vostra testa
Als cristiāns /es maniffesta cosa
Tenint lo sol /pér bella sobreuesta
Per drap de peus /a vos la luna sposa

Endreça

Verge sens par /los cels feren tots festa
Com en aquells /entras pura com rosa
Perço lobant /homil yo9 faç requesta
Vos me pugeu /bon tot lo be reposa

Resposta de Luis garcia scriuēt
en labor dela verge Maria
tírant ala Ioya

A vos per lobar /dels angels senyora
E mare de deu /nom bastal saber
La mes deffallis /ans fos causadora
De nostra salut /de tots guiadora
Repar daquell crím /que lom volgue fer
Dotat vos han molts /de virtuts guarnida
De tals han frubit /los sants en lo mon
A tots preualgues /ab deu sou bunida
En altres maiors /yo9 mir enriquida
Negu nou atteny /en vos sola son

Ans de res crear / per deu fos eleta
En temple sagrat / de qui la carn pres
Obrat ha en vos / obra tan perfeta
Al deute primer / vos veogen sou neta
Lo vostre sàt cors / gens noy es compres
Preseruada fos / tinges vida pura
Iames no gustas / verí de peccat
Volgueus ell formar / sens pedre lesura
Percó que vestis / noble vestidura
Figurant la vos / deu bom ses mostrat

Vingues en la lum / del mon e creada
Ab voler estrem / vos regonegue
En aquell instant / dels cel s deuallada
Es tota virtut / en vos transportada
Persona víuent / iames latíngue
Sola meresques / vos esser la mare
Per humilitat / concebes lo fill
Trames lespírit / per leternal pare
Sencera restas / segons yo compare
Com lo raig del sol / fa dins en lespill

Per aquell amor / que deu vos tenia
De grans donati9 / vos feu abundant
Que les vostres mans / fa gran senyoria
Tractassen nodrint / en la infancia
Daçó excelliu / esou tribumfant

Altre sino vos /digne secretari
No fonch de Ihesus /qui es nostre be
Per çog comana /la clau del sacrari
E quant deuallat /de monte caluari
Lexat per los seus /restan vos la fe

Del seu principat /dona9 la fadigua
Noy entre nengu /si a vos no plau
Tot lo que vos feu /Ihesus nou desfíguia
El vostre mantell /nostres mans abrigua
Si gracies fa /vos les ímpetrau
Al vostre trespass /temes la fort guerra
Del gran luciffer /aquell no fos vist
Per vos lín creat /retornan la terra
Lanimab lo cors /portan sa desserra
Puiat es als cels /seu ab Ihesu críst

Endreça

Reyna dels Reys /dins en la bandera
Del vostre amor /teniu me cubert
Sino9 be lobat /segons que volguera
Deman vos perdo /qui sou mare vera
Guarniu me del pris /non reste desert

Resposta den bernat dec̄ puig en labor
dela verge María tirant ala Ioya
Descuredat / tenint la pensa llesa
Merits tan alts / iames pore compendre
Verge sens vos / dels angels mes entesa
Gens praticar / nom cur de tal empresa
vos parcial / negun pora rependre
Per guiaq prench / de sacra taulegia
Centre perfet / bon vera lum se troba
Mon esperit / malat de litargia
Sil exalçau / en lalta Ierarchia
Sera curat / tocada vostra roba

De paradis / haueu vbert la porta
Presa Ihesus / la vostra forradura
Vos cancellas / aquella senda torta
Viuificant / la nostra vida morta
Ens diuertis / ala via segura
De vos bester / figura fon molt vera
Noq comprengue / la ley tan rigorosa
Deu eternal / dela colpa primera
Sol entretots / vos preserua fencera
Restas apres / constant victoriosa

Lobiechte gran / de vostra senyoria
Dels dissoluts / leuada cobeiança
Los apetits / de castamor floría
Angel ni sant / nou feu ni fer poria
Que lome calt / de gel prengues semblança

Dí finitat / coronaueu obtesa
En aquest mon / vos excellent Reyna
Del actual / senyora fos illesa
Per bon obriis / la inmortal deuesa
Aconseguint / fruycio diuina

Dels Ceraffins / ab cors glorificada
Vos tribumphau / no crech del tot finida
Sou apres deu / la mes deifficada
Maren dessemps / bi verge sublimada
Secundum quid / vos puch dir infinida
Fenix vos sou / ocell singularissim
Domilitat lo perfet / grau atesa
Vos nos portas / lanyell eminentissim
Prenent ab ell / martiri perfectissim
On vos cremas / de caritat encesa

Mirant en creu / la maiestat diuina
No dissemblas / ala fort salamandra
Dins lo gran foch / qui lo mon illumina
Cremant vísques / produhint medecina
De gran salut / com feu report Cassandra
Restant en vos / no fichta fe mas vera
Fes conuertir / los dexeples dubtosos
E pendre lum / portant dreta carrera
De vos qui sou / perfeta gauarrera
Vberts los bulls / daquells molt tenebrosos

Tornada

Mare de deu / rabons persuasiues
Si leugues mil / en bocha tulliana
Deu conuertirs / ni menys demostratiues
Porien dír / vostres perrogatiues
Noy ha bastat / les gleya crestiana

Endreça al senyor visrey
e mestre de Muntesa

Senyor visrey / e de muntesa mestre
Sí del vellut / no pár qne sia digne
Lo qual so cert / baucu mes en sequestre
Perque mon dír / de tot no vaian en destre
Carmesim dau / com a senyor insigne

Arcís vínyoles per honor en labor dela verge María

Mare de deu / qui sols pogues merexer
Nom diuinal / per virtut del altisme
Font don nasque / lo sant cristianisme
Regau lo puig / yen fruyts sants feu lo creíxer
Gírau vers ell / moguts de pietat
Los vostres bulls / ab la qual contemplaren
Lo / fill humil / sens colpa turmentat
Y en tot obrar / iames lo desemparen

Mare de deu / com lo sant matrimoni
Vos abillas / de loyes precioses
Lo cap guarnit / de penses lumínoes
Tan clarciants / que seguras lo dímoní
Al coll portas / collar dor fi bronít
Als musclas sants / aquella gran cadena
De nostra fe / y en vostres pits guarnit
Caruoncle pur / dela diuinal mena

Mare de deu / vestis vos per camisa
La fermetat / l'istaday damor casta
Cobre los pits / de tan eleta pasta
Guarnit cabes / de vírginal camisa
Tot lo restant / era de prim cambray
De caritat / eren vostres faldetes
Ab maruets grochs / posats de tal cspay
Quen geny huma / iames tals les ha fetes

Mare de deu / la nubcial gonella
Fonch en lo mon / atots incomprendible
Lo drap estrany / la color inuísible
Y entorn depeus / vna cercha molt belle
Les mostres son / fetes per xerubíns
Brodant lo goig / que reme nostra colpa
Daurat cordo / texit per Ceraffins
Cobre lalet / que menia quins descolpa

Mare de deu / Insigna creatura
Quant bumilment / rebes tal marauella
Rebeu lo puig / quen vída saparella
Seruir a vos / ab gran benauentura
En ell florint / lo ceptre de virtut
Grana díns vos lo fruyt de les perençà
Deu qual víura / puix a deu ha plagut
Vos mígençant / en benauenturançà

Tornada

Mare de deu / bandera de salut
Tan vos suplich / quant mò saber alcáça
Lo meu lobar / si nous haura plagut
A peu descalç // vísitel puig de França

Endreça

Senyor vísrey / iusticier estut
Dels Cauallers / víctoriosa lança
Bon capitá / may en armes vencut
Faça9 Iesus / seruar iust la baláça

Respon Ieronim monço p honor e
en labor dela verge María

Al enteniment / si gracia laffína
Veura quel perfet / en si be nontengua
Ne lengua parlant / e molt que festengua
Vos bastaxelçar / sent marc diuina
Puyx los atributs / verge de vos santa
Son fets infinitis / venint del altisme
No veig quin lo mon / freture baptisme
Los digua rímant / com sant Bernat canta

Mare de deu / cobria larreu digne
Mongil tallat / per les críptura santa
Vostre palau / ornat de claror tanta
Misteri fon / a vos pura condigne
A deu placca / lumil sant continent
Y enamorat / del que creat hauia
Prengue de vos / persant obumbrament
Fill Redemptor / del bonne ques perdia

Mare de deu / no seyta mas prostada
Sobrel tapít / dels purs vírginals liris
Acompanyat / de multitud de círis
Sant Gabriel / vos troban la posada
Penols ficats / mostrant se ía vassal
Ger tot lo cel / vos presta homenage
Alque vull dír / lenteniment defall
Quanta valor / causa tal vassaliatge.

Mare de deu / en lo mon pus amarga
Y arab lo fill / regnau la mes contenta
Ab pur uestir / e tant quab deu paréta
Vos auistas / nostra humana sarga
Lo mes ualer / vos ba fet mes bumil
Virginitat / sobreis cels babundosa
Depuritats / florida com la brill
Dins vos se cull / la fruyta saborosa.

E sin l'incarnar / natura sespanta
Que sens la gran fe / lo creure no y basta
Com discernira / la nostra vil pasta
El que⁹ ne perue / sent vos del fill manta
E si daquell mal / que no⁹ puch rependre
Alguns doctors sants / los fall la sciencia
En dir quen dispon / diuina clemencia
Donchs qui⁹ dirá rím / q nol bast entendre

E verge sin vos / nos poch gens estendre
A quest primer cas / parint vostre ventre
La gran ley rompent / daquell quín feu centre
Lobar qui⁹ pora / si nou pot comprehendre
Ney te prou sentit / adir quant sou digna
Puix lesperit sant / en vos tant dispensa
Que nou attenyem / ab tant baxa pensa
Y el qui nou enten / de vos nou designa

E fin vostre mort / verge fos condigna
Ihesus exalçant / vostramaxalçada
Hunit ab lo cors / ser glorificada
Passant l'altra ley / qual mortals configna
Noy cumplen aço / nenguna postilla
En dar vos labor / puix sou tan perfeta
Nel gran Salamo / nel maior profeta
Nel recte saber / daquella Sibilla

Donchs quín lo bell dír / sos metres atilla
Comptant les bonors / de vos marey pura
Sín rim vos dígues / la gran èscriptura
No9 bast alobar / quant vna cíntilla
E mostre fer tal / com larch de figuera
Tírant vers lo cel / ab tan flaca força
Quel menys noy atteny cō molt se reforça
Donchs com baftara / damunt lalta spera

Tornada

E puix guordonau / cascù sens esperà
Del poch donatiu / quen díruos sessforça
Fent larbre fruir / qui sou vos lescorça
Qui9 pot satisser / apres deu primera

Respon Francesch de sant ramon
p honore en labor òla jòge Maria

Qual dignitat / ab la vostres egual
Quen lo cel sou / en cors ab deu regnant
Com descriure / començ a vos donant
De vos essent / procebit leternal
No gose dír / que finida siau
Perque díns vos / ha cabut línfinit
Lo vostre fruyt / entot loch lan frubyte
Donchs quíns noura / si vos nos aiudau

Sols laltitud / de vostrenteniment
Molt clar sabe / lo diuinal estat
Aquel fent hom / de vos deificat
Mare de deu / restas entegrament
Don reportau / diuinan pressió
Perque pres del / obebír vos dcuem
Eparabis / per vos conseguírem
Puix quens donas / dífern redemptio

Adeu tan alt / la voluntat leuas
Que⁹ feu sentir / quant era poderos
Car en lo mon / fos cel molt gloriós
On era quel / ab qui lo mon saluas
Si vostre cors / tans grans bens concebe
L'anima donchs / quins los ha concebut
Lo be final / quauia dam percut
Vos nos portas / qui tot lons atengue

Vidans fes dar / bon no trobarem mort
Car vostre be / lo nostre mal leua
O clara lum / que iames sapagua
Qui⁹ ama poch / assí mateix fa tort
Si gens obram / dels dos estrems lo mig
Dels mals perdo / nos haueu sens fallir
Ens feu dels bens / tan alt guardofruyr
Quens graduau / sobre nostre desig.

De vos rebem / continu benifet
Per be siam / tarts en regraciār
Dēu sobliga / res a vos may negar
Quant vostre fill / natural se son fet
E puix entot / a vos tant obebeix
Qui donchs pora / en res fer vos contrast
Auos mirant / restaua totom cast
E concloben / qui⁹ ignora falleix

Tornada

Vergcellent / sin mon dir se coneix
Lo gran delit / que lobant vos yo taſt
No veig algu / que noy vullauer paſt
Puix sou la font / don tot be procebeix

Resposta dé Matheu esteue en labor
dela verge María p honor dla loya
Logran estat / de vostre alt linatge
Braç de dauít / noblesa molt insigne
Nos ha caufat / que lo vostre viage
May fallira / ni lo segur passatge
Tenint de vos / cartel atan benigne
Eno tant sols la noblesa de sanch
En vos miram / mas de moltes virtuts
Homilitat / yl cor perdonant franch
Virginitat / del vostre liri blanch
Nos han saluat / qui tots exem perduts

Caró sou vos / òl cel dich la barquera
Souït remât / passau los qui be⁹ cerqñ
May vos cäſſau / valét vos marinera
Atots tirau / alalta mes carrera
Sols penedits / equé vostre fill cregué
Vos lexcellent / sou timo de ben viure
Vos eternal / Reginá del alt cel
Vos mare tal / que lo vostre bell riure
Nos dona loch / prop de vos p a siure
Dexant lín fern / amarch mes q la fel

En lo pus alt / e loch maior del mon
Lo sol com hix / los raygs prenē posada
Lo vostre cor / axin luminat fon
Com dins en vos / aquest singular iorn
Deus eternal / pres carn sanctificada
Cambra de deu / noble daquell factura
Que fet þ hom / dís vos nou mesos clos
Prégués daquell / latâ dolça pastura
Qués donal cel / bo may passam fretura
Laquall remes / ab molts infinitis plors.

Emperadriu / en maior tabernacle
A pres de deu / sient en talem noble
Vos sou daquell / lo singular obstacle
Ser vostre fill / es hun tan grá miracle
Cô may fos fet / ðls trips en negú poble

Y en lo cap / aquella resplandor
Que transendent / hix deles dotz estellos
Dins nostre cor / nos dona tal claror
Don beretam / lo cel per gran amor
Hon per bonrar / los palis vos son veles

En pietat / de cor tan singular
Vos auançau / a tot lo mon compres
Benignitat / vos fa anos amar
En tan alt grau / quen la terra emar
No refusau / des liurar atot pres
O puritat / de senyora tan alta
Mare de deu / per gran virginitat
Que may en vos / pogue ser vista falta
Ni de viltat / vostra pensa malalta
Ni menys se veu / original peccat

Tornada

Mare daquell / qu'il mon com aver deu
Regeix e te / e nostres penes mira
Si lo meu dir / no es qual merexeu
Suplich de cor / vos ami perdoneu
Car non se pus / ni viu may taulegia

Rospon mestre Pere alcanyic metge
S Xatiua per honor dela Ioya / en la
bor dela verge María.
Cobla esparça i nuocat auxili diuinal.

Altisme deu / vos qui sou nostra via
Puix lo voler / tant en mí se refforça
Per mils lobar / ala verge María
Flach es lenginy / e potencia mia
Guarniu me vos / de saber e de força
Mare de deu / e aduocada nostra
Entreuenint / gírau vers mí la cara
E mon dictat / sia fet de ma vostre
Tenint dauant / lo bon Ihesus p mostra
Lo pris nos pert / com si yol tengues ara

RESPOSTA

Leternal deu / no sent creat labisine
De si formant / substancial concepte
Ans de tot veu / bun fermall tan insigne
Podem be dir / quen si molt era digne
Al produbint / sols hauent lo respecte
De vos se diu / mare de deu preleta
Quant adqueris / vos lessier corporal
Sense miga / del crim primer fos neta
E del mortal / per gracia retreta
No sent bí vos / per instant temporal.

Qui pot comptar / vostresser humana
Primer yo trob / tant lanima perfeta
E vostra carn / ques de pasta reyal
Lo resultant / era tot diuinal
Verge per tot / a deu plasent fos feta
Emes humil / sobre tots singular
Perque forcas / al duc sobre natura
En deuallar / son cors sagrat formar
En vos qui sou / al mon no tenint par
No crebent ser / daquell digna factura

La dignitat / pus alta y mes pura
Del fill vos vench / qui es lo vostre pare
Quant concebes / lo creant creatura
Ia mes no fon / tan alta prelatura
Com vos haueu / qui sou de deu la mare
Qui pora dir / la gracian finida
En no peccar / egual ab lo filon
Molt prop estau / del qui atots auida
Tan bel teniu / quat la carn foch bunida
Vos sou de tots / verdader Cameron

Vergexcellent / mare del Saluador
Font emanant / esperanca de be
Perfet vexell / e ple de gran ardor
Flor de virtut / parint lo creador
Bella per tot / e molt zelant la fe

Fermetat gran / maior nos pot mirar
Dins vos esta / pres deu nos troba tal
Mostras la vos / vent lome deu penar
Tenint la lum / dins vos sens apagar
Perque frubiu / ab carro tribumphal

Mare de deu / vos sou de tots la mina
Goig sens tristor / e morint sens no pena
Dins vos tenint / la claredat diuina
Sobre los cels / sou tribumphant reyna
Hon sens fallir / sereu vos la esmena
En tan alt grau / sou vos be collocada
Ques lo pus alt / de lalta Ierarchia
Hon vos regnau / ab la lum increada
E regnareu / donant me vos posada
Venint lo temps / homil verge Maria

Tornada

Font de salut / de deu excellent mare
Estel de mar / mirall de deu lo pare
Vos que vestis / a Ihesus nostre frare
Vestiu ami / de mal fent me retraire
Per puramor / pensant a deu mes plaure

Respon mestre Iacme roig mestre en
medecina en labor dela ñge Maria
tirant ala Ioya.

Vifrey pel Rey / nostre Iohan altissim
Alfonso sant / Rey din mortal memoria
Princep ver deu / collocat en sa gloria
Sobre tots reys / Catholich deuotissim
Feu molts criats / vos li fos priuatissim
Be sou bereu / de sa deuocio
Car reueriu / e dau occasio
De mils lobar / nostra dona Maria

Que inquiriu / me par prop dinpossible
Car se los senys / segueix intelligencia
Sols qui ben ten / e coneix ha sciencia
Qui donchs lobar / al fi pot linuisible
Per sola fe / dire sant e terrible
Nom possebeix / trames del cel per deu
Homilitat / es la qui mes bi feu
Nos pot dir mes / mare de deu Maria

Peccant priua / sos fills Adam llur pare
Doriginal / graciada iusticia
Preserua deu / vna de tal nequicia
Preelegint / al sant fill sens ve mare
Per rebrens / tots son verb fet nostre frare
De pura carn dins pura se vesti
Vergel rebe / e verge lo pari
Lespirint sant / obumbrant a Maria

Verge parint / li dix achaz profeta
E Gabriel / Aue plena de gracies
Denabolint / les superbes fallanes
Ab deu son fill / regnant seu ala dreta
May feu honor / Salomo tan perfeta
A Bersabe / segudan son alt tro
Quant supplica / a tot li dix de no
Ob te quant vol / Reyna ester Maria

Es en la cort / tribumphant tresorera
Premis e goigs / parteix en abundancia
Procuradriu / dels flachs ab elegancia
Dels penidents / absolent cancellera
Reyna dinfern / de paradis vxera
A qui li plau / obrey / cala lo pont
Als sedegants / es segellada font
Als de Moab / vergua ferint Maria

Del temple vel / de noua sgleya barcha
Vela timo / dela nau apostolicha
Dei9 sos pe9 / te la luna catholicha
Del iust Nohe / vinya coloma y archa
De Dauid clau / e scala de patriarcha
Conca de ros / era de iecheon
Talem despos / florint vergua Daron
Logauerrier / porta closa Maria.

Tornada

Fenix voltor / abella tortra casta
A mes llobar / non flach saber no basta
Iohan sopleix / en son apocalípsi
Sols vos supplich / quát fare mon eclípsi
Siau present / illuminant María

Endreça

Mestre deuot / del conuent de muntefa
Patrona llur / vos fa fer tal empresa
Sant Jordí fa / capita gran guerrer
Ab pietat / sou iusticier
Prosper vos deu / mare y filla María

Respon mestre Pere bell / en labor
dela vergc María dient ala Ioya

Clara virtut / mirall de sancta vida
Mare de deu / ab vírginitat plena
De vos prenem / en ben obrar la mída
Saboros fruyt / delliurant nos de pena
Port singular / gouern dels qui treballen
Lum dela nit / consel en la tempesta
Los enemicbs / aquí segueix deffallen
May derrenclís / los de qui sou requesta

Molt precios / balsem de vostra testa
Salut e goig / als peccadors auallen
De vos los sants / en paradís gran festa
Celebren tots / la gracia no callen
Puix mare sou / e filla tan discreta
Del fill beneyt / quen lo verginal ventre
L'espirít sant / obra salut perfeta
La qual vos feu / dela virtut lo centre

Qui dubitan res / que santetad noy entre
On fa per si / especial retreta
Santa primer / de gracia concentre
Que nada fos / entre los sants eleta
Don pendre volch / humana carn e pura
Letern deu fill / purgant l'intollerable
Crím de Adam / rompent sa genitura
Entreball dur / e mort abhomínable

Tal benifet / atots ínextimable
Maternitat / ínfinita⁹ procura
Hom deus al mon / tresor íncomparable
Rey tribumphant / e tan bella figura
Restitubeíx / al femení linatge
Corona daur / e gloriosa fama
Priuant l'infèrn / de tot lo sant paratge
Puix que Ihesus / volch apagar la flama

Qual peccador / es qui a vos reclama
No senta prest / remey de son dàpnatge
O quant eſforç / lo vírtuos inflama
En ſon eſmerç / no li fa mal vltratge
Sobre tot cor / dangels glorificada
Sí com lo ſol / aquest mon illumína
Donau ſocors / tant ſou magnificada
Atota gent / en perill de rubyna

Tornada

Logreu Satan / nons pot fer contra mína
Puix que ſiau / de bon cor ínuocada
Contra los mals donau prest medecína
Ab qui de tots / ſalut es procurada

Endreça

Nostre desig / es verge consagrada
De cor feruir / per quant ſou tal reyna
Al cel regnant / e de tots aduocada
Perque tot hom / avos lo cap ícliná

Respon moſſ Iohan vídal puer del
Seu de Valencia en labor dela verge
Maria dient ala Ioya.

Parlar de vos alta ſenyora noſtra
Es tant goſar / quels angels ne tremolen
Y enteniments / p ſubtilment que volen
Sols presumir / aquells per terra proſtra

Ab deu sou tant / per caritat vnida
Res de miga / de vos aell nos troba
De pures sanchs / li vestis noble roba
Ligant ab ell / natura ques finida

Refugi sou / aqui totom reclama
Perdut no va / qui pren avos per guia
Vos meritas / lo dolc nom de Maria
Plena de be / damar deu vera flama
Mare de deu / nom excellent fol s vostre
Estela gran / de mar e cel e terra
E causa fos / que perde la desserra
Del si dabram / lo tant enemich nostre

Pensar nos pot / quât sou alt tribuphada
Preexcellint / totes les Ierarchies
Santa dels sants / terme de proffecies
Sens peccar may / eternalment creada
Pura sens par / verge y mare sola
Del gran retret / de deu vos sou la porta
Reuiure fes / natura quasi morta
Fill deu paris / qui tant nos aconsola

Leternal verb / creant a vos en mare
Vos elegi / cambra del gran altisme
Hon recollis / aquell tan alt luisme
Per satifffer / al crim del primer pare

Aquell tresor / restitubís senyora
Pagant per tots / lo vostre fill benigne
Morír volgues / mirant lo pal insigne
Restant de nos / a ell mediadora

Gouern del mon / del cel la dreta senda
Ceptre real / vergua florint sens ay gua
Vos preseruau / que peccat nol enay gua
Qui⁹ es deuot / y en vos seruir alenda
Temple sagrat / mirra fragrant cleta
Port de salut / iermana y esposa
Del vostre fill / bon dolcament reposa
Totes virtuts / en vos tenen retrcta
Endreça

Dea del cel / de gracia perfeta
Lir pur e net / incomparable rosa
Puys im petrau / ab deu qual seuol cosa
Feu de peccat / sia ma pensa neta.

Respon la gloriosa verge María
presentant la sua coronacio als se⁹
deuots per honor dela loya.

Los quim desiau loar
Mirau quant so tribumphada
Que Regina singular
Deu mon fill macoronada

Coronada fuy perfeta
Ans que lesser mcu no fos
Eternalment preeleta
Mare de deu poderos
E per çò sola sens par
So tan beneuenturada
Que Regina singular
Deu mon fill macoronada

Coronada díns lo ventre
Dela mare quem parí
Per que yo fos digne centre
Del qui nou mesos portí
Preseruant me de peccar
Axi fuy santificada
Que Regina singular
Deu mon fill macoronada

Coronada molt contenta
En la salvació
Quant humil feta seruenta
Fui del fill concepció
E axis volch incarnar
Lincreat díns mí creada
Que Regina singular
Deu mon fill ma coronada

Coronada fuy parfera
Per que tal no fon iames
Restant verge mare vera
En lo part ans e apres
Volent me dignificar
Mare sua tan amada
Que Regína singular
Deu mon fil ma coronada

Coronada fon ma vida
Sobre quant virtut conte
Dc tants títols en noblida
Quen lo mon par no tíngue
Tal me podeu contemplar
De tots bens la mes dotada
Que Regína singular
Deu mon fill macoronada

Coronadan sepultura
Lo cos lanima cobrant
Ab honor sobre natura
Deu e sants tots deuallant
Axim feu als cels puiar
Dignament a compayada
Que Regína singular
Deu mon fill macoronada

Coronada senyora
La maior del regne seu
En tan alta gerarchia
Que nom fal finoesser deu
E axim fa tribumfar
Apres del tan exalçada
Que regina singular
Deumon fill ma coronada

Donchs vullau me suplicar
Peccadors com aduocada
Que regina singular
Deu mon fill ma coronada

Mossèn Fenollar

VENGVA la tornada als demunt no
menats debidors assignada aboyr setécia
qui més dills hauia lobada la jove Maria
per los dits senyor Visrey / e mestre de més
tesa e Iutges per sa spectabilitat assumps
ques còptaua *xxv* dies del mes de Març
any demunt dit Mil. CCCC. Lxxiiii.
dia dla Incarnatio fonch donada e pmul
gada ladeuall inserta sentencia per los de
mútdits Iutges / en presència del dit specta
ble senyor Visrey / e dels reuerents senyor

Bisbe de Crístonopol / e mestre Martí en
yego Canonge dela Seu / e ò mossè Bernat
fenollar / e mossè Iohá vídal preueres / e p
los dits Iutges presos per assessors / en po
der del díscret Nanthoni cendra notari
rebuda / e testifícada instans / e aqülla pub
licar rquirents los demút scríts trobadors
o la mes part de aquels a qui presents con
stituïts / fonch lesta e ordenada la dita sen
tencia de manamèt del dít senyor e Iutges
per lo uenerable mossen Bñt fenollar püere e
domer dela dita Seu / sots la forma seguét
dins la casa dela cófraria de sant Jordí de
la dita Ciutat de Valencia.

SENTENCIA

Dacte semblant / tan virtuos
Puix lo començ / fonch gloriós
Tal fi se spera
Perço nosaltres / sens esperar
Iutges donats
En lo libel / ia nomenats
Cascu per nom
Mostrar volem / per que ni com
Lo pris se guanya
E de concert / cascù saffanía
Lo iust seguir

Dels assessors / boynt lo dír
Que pres hauen
E procehint com fer deuem
Tots dun acort
Mirant la creu e quy es mort
Com se pertany

En fets semblants per dar lo guany
A quíl mereix
En nom daquell don procebeix
Tot bon iubi
Vistes les obres / sobrel fi
Dels debidors
No menys los baxos / quels maiors
Iutgant egual
Vist quant la cambra vírginal
Resta lobada
E daquest fet / glorificada
Alt en lo cel
P regam la molt / puix es lestel
Dels nauegants
Les nostres penes / ignorants
En tal empresa
Quel digne mestre / de muntefa
Senyor visrey
Nos ba donat sots iusta ley
Guifar nos vulla.

Vist donchs hauem / deffullan fulla
Nostre libell
Delqual sateny / lo fruyt tan bell
E delitable
Hoynt lo cant / molt concordable
Quels rims aporten
E maiorment / per que reporten
Les grans fauors
Dela mare / dels peccadors
Verge María
Salut de nostra / malaltia
Goig sens tristor
En nostres mals / lo be maoir
Apres Ihesus
De caritat / seruant bon vs
Axius subue
Que mes desiga / nostre be
Y el ques peram
Que nosaltres / qui tant penam
En esta vida
Degudament / es donchs seruida
Ab labors tals
Que tots los bons / hoc bi los mals
E n ellas peren
E per aquella / tant prosperen
Bons en mellor

Los mals del mal / hauent dolor
En bes cambien
En tant que tots / quants ne confien
Perir no poden
Ans nauegant / per molt que roden
Attenyen port
Perçol senyor / ab tal recort
Visrey prudent
Exercitant / lanteniment
Dels trobadors
En lo cartell / d'iu qui labors
Mils lí dara
Aquell sens dubte guanyara
Los pris de seda

DISPOSITIO.

Vist que sens vos / nostre cor se refreda
En ben obrar / mare de deu molt digna
Vist que sens vos / gracies nons consigna
Deu vostre fill / ni iames aquell vedat
Lo que voleu
Vist q sens vos / lo qui9 ba mils lobada
Dir tan de be / per si no bastaria
Vist que sens vos / labor tal nog daria
Auos donam / la Ioya consignada
Quen mercxeu